

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО
РЕГИОНАЛНА ЗДРАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПЕРНИК

ГОДИШЕН АНАЛИЗ
НА ЗДРАВНО - ДЕМОГРАФСКОТО
СЪСТОЯНИЕ
И ЗДРАВНАТА МРЕЖА
В ОБЛАСТ ПЕРНИК
ЗА 2020 Г.

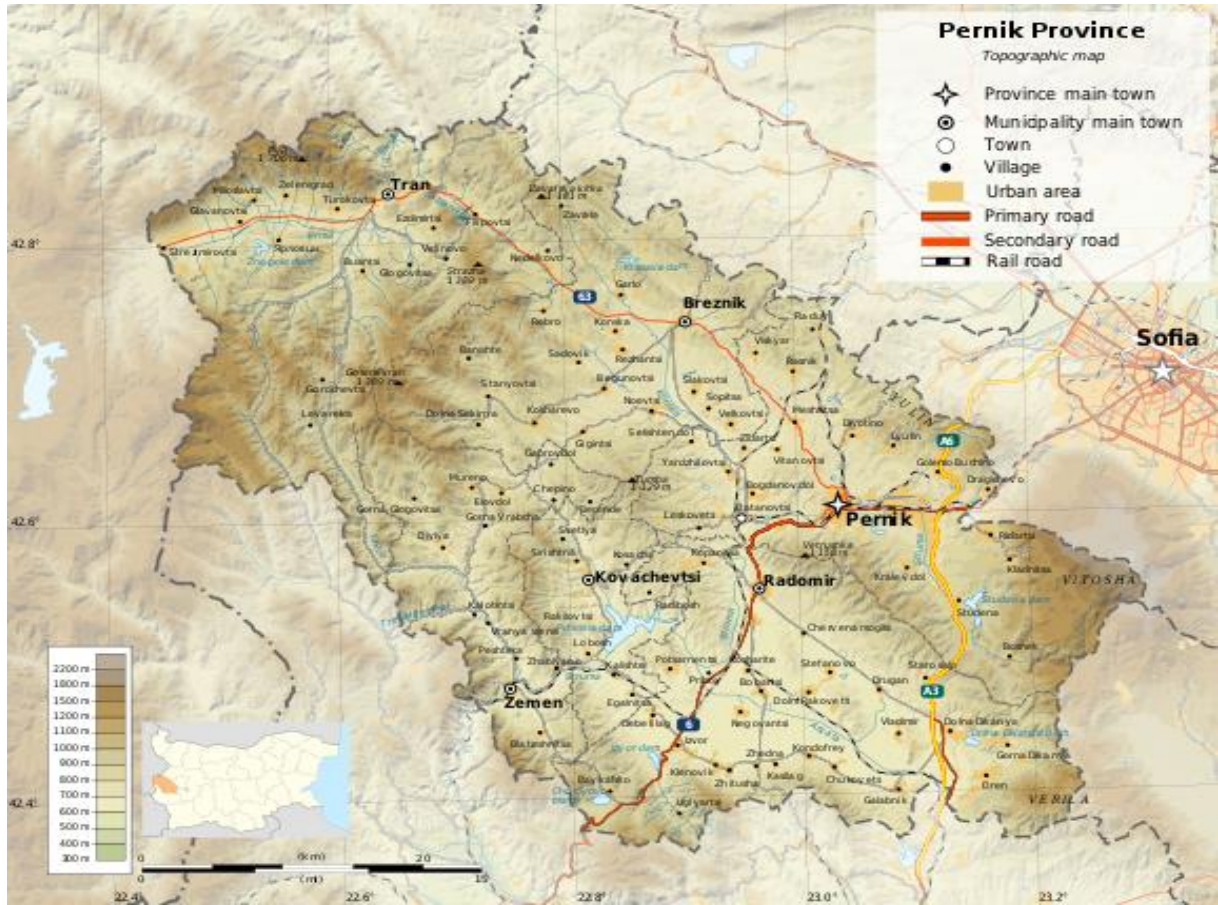
гр. Перник 2021 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

	стр.
1. ЗДРАВНО-ДЕМОГРАФСКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ОБЛАСТ ПЕРНИК	3
Население	5
Раждаемост	11
Обща смъртност	13
Детска смъртност	19
Естествен прираст	22
Заболеваемост и болестност.....	25
Хоспитализирана заболеваемост	30
2. ОСНОВНИ ПРОБЛЕМИ НА ЗДРАВЕТО НА НАСЕЛЕНИЕТО НА ОБЛАСТ ПЕРНИК	33
2.1 Болести на органите на кръвообращението	33
2.2 Злокачествени новообразувания	33
2.3 Хронични болести на дихателната система	36
2.4 Инфекциозни болести и туберкулоза	36
2.5 Травми, злополуки и отравяния.....	37
2.6 Захарен диабет	38
2.7 Психични разстройства.....	38
3. СЪСТОЯНИЕ НА СИСТЕМАТА ЗА МЕДИЦИНСКА ПОМОЩ	40
3.1 Първична извънболнична медицинска помощ	40
3.2 Специализирана извънболнична медицинска помощ.....	42
4. БОЛНИЧНА МЕДИЦИНСКА ПОМОЩ.....	47
5. СПЕШНА МЕДИЦИНСКА ПОМОЩ.....	49
6. МЕДИЦИНСКА ЕКСПЕРТИЗА.....	51
7. АПТЕЧНА МРЕЖА.....	51
8. ОСИГУРЕНОСТ НА РЕГИОНАЛНАТА ЗДРАВНА МРЕЖА С ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ	52
SWOT АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА СИСТЕМАТА НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ В ОБЛАСТ ПЕРНИК.....	53

1. ЗДРАВНО-ДЕМОГРАФСКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ОБЛАСТ ПЕРНИК

Област Перник се характеризира с изключително разнообразна и сложна морфографска структура, включваща поредици от планини, планински ридове и разделящи ги вътрешноплатински и междуплатински котловини и речни долини.

Областта е разположена в най-западната част на средна България на площ 2 390,5 кв. км. и представлява 2,2% от територията на страната.

В областта са обособени 171 населени места, от които 6 са градове и 165 села. Административно териториално са утвърдени 6 общини: Перник, Радомир, Брезник, Трън, Земен и Ковачевци.

През последните десетилетия се утвърдиха крайно неблагоприятни тенденции в развитието на демографските процеси в Област Перник. Тенденции, които години наред се развиваха в негативна посока и вече са утвърдени като трайни.

По-голяма част от жителите на областта е съсредоточена в градовете (77.9%). Градското и селското население имат еднакви потребности от медицинска помощ, но населението в селата има по-ниско потребление (консумация) на медицинска помощ.

Основни фактори, които влияят върху измененията в броя и структурите на населението са демографските процеси-раждаемост, смъртност и миграция.

В резултат на това се наблюдава трайно намаляване на числеността на населението.

Към 31.12.2020г. населението на област Перник възлиза на 120 426 души, което е 1.7% от цялото население на страната. В сравнение с 2019 г. населението на областта се увеличава с 1 236 души.

Най-голямата община в областта е Перник с 87 683 души население, следвана от община Радомир с 18 887 души население, община Брезник с 6 083 души население, община Трън с 3 874 души население, община Земен с 2 403 души население и община Ковачевци с 1 496 души население.

Към 31.12.2020г. в градовете живеят 93 788 души (77.9%), а в селата 26 638 души (22.1%).

Броят на мъжете в областта е 58 550 души (48.6%), а на жените 61 876 (51.4%). Тенденцията за увеличаване броя и относителния дял на жените се запазва от предишни години.

През 2020 г. възрастовата структура на населението в област Перник се доближава до тази за страната:

1. Деца от 0 до 17 г. – 17 841 души (14.8% при 17.2 % за страната).
2. Лица от 18-64 г. – 72 082 души (59.9 % при 61.1 % за страната).
3. Лица над 65 години – 30 503 души (25.3 % при 21.7 % за страната).

Подробните данни са съгласно таблици от №1 до №7.

Изводи:

1. Населението на областта се увеличава, което се дължи на механичен прираст / разлика между имиграция и емиграция/;
2. Възрастовата структура на област Перник се характеризира като регресивен тип, намираща се във фазата на демографско стареене.
3. Засилената миграция в чужбина и миграцията към по-големите населени места в областта, както и обезлюдяването в селата се очертават като причини за сериозни изменения на демографската структура в областта.
4. Населението на Област Перник, е поставено в неблагоприятна екологична обстановка и подложено на стресогенни агенти от типа на безработица, ниски доходи, бедност, застаряване, формира подчертано негативно здравно-демографска структура:
 - Ниска раждаемост;
 - Намалява абсолютният брой на живородените и коефициентът на обща раждаемост.
 - Намалява детската смъртност.
 - Увеличава се броят на умрелите лица и коефициентът на обща смъртност.
5. Възрастовите особености и големия брой хронични заболявания при хората над 65 г. възраст налага акцент върху палиативните грижи, увеличаване броя на хосписите и домовете за възрастни хора.

НАСЕЛЕНИЕ В ПЕРНИШКА ОБЛАСТ

Таблица №1

Години	Общо	Мъже	Жени	В градовете	В селата
2000	151 769	74 175	77 594	114 669	37 100
2001	148 251	72 307	75 944	113 017	35 234
2002	146 431	71 333	75 093	111 510	34 921
2003	144 104	70 190	73 914	108 836	35 268
2004	142 251	69 159	73 092	107 416	34 835
2005	140 981	68 345	72 636	106 369	34 612
2006	139 677	67 522	72 155	105 924	33 753
2007	138 773	67 011	71 762	104 825	33 948
2008	137 449	66 302	71 147	104 411	33 038
2009	136 249	65 690	70 559	103 610	32 639
2010	134 694	64 984	69 708	102 265	32 429
2011	131 987	64 622	67 365	103 945	28 042
2012	130 230	63 36	66 494	102 887	27 343
2013	128 696	62 915	65 781	101 578	27 118
2014	127 048	62 062	64 986	100 254	26 794
2015	125 456	61 250	64 206	98 365	27 091
2016	123 770	60 413	63 357	97 316	26 454
2017	122 421	59 646	62 775	96 647	25 774
2018	120 880	58 824	62 056	95 860	25 020
2019	119 190	57 932	61 258	94 747	24 443
2020	120 426	58 550	61 876	93 788	26 638

Население на област Перник към 31.12.2020 г.
(за тригодишен период)

Таблица №2

Година	Население в областта общо	мъже	Отн. дял	жени	Отн. дял	В градовете	Отн. дял	В селата	Отн. дял
2018	120 880	58 824	48.7	62 056	51.3	95 860	79.3	25 020	20.7
2019	119190	57 932	48.6	61 258	51.4	94 747	79.5	24 443	20.5
2020	120 426	58 550	48.6	61 876	51.4	93 788	77.9	26 638	22.1

**Население по общини в област Перник към 31.12.2020г.
(за тригодишен период)**

Таблица №3

Община	Общо	Мъже	Отн. дял	Жени	Отн. дял	В градовете	Отн. дял	В селата	Отн. дял
Перник									
2018	88 604	42 836	48.3	45 768	51.7	75 169	84.8	13 435	15.2
2019	87 629	42 312	48.3	45 317	51.7	74 273	84.8	13 356	15.2
2020	87 683	42 291	48.3	45 392	51.7	73 501	83.9	14 182	16.2
Радомир									
2018	18 253	8 973	49.2	9 280	50.8	12 951	71	5 302	29
2019	17 897	8 779	49.1	9 118	50.9	12 843	71.8	5 054	28.2
2020	18 887	9 303	49.3	9 584	50.7	12 688	67.2	6 199	32.8
Брезник									
2018	6 160	3 014	48.9	3 146	51.1	3 928	63.8	2 232	36.2
2019	5 977	2 927	49	3 050	51	3 850	64.4	2 127	35.6
2020	6 083	2 977	48.9	3 106	51.1	3 843	63.2	2 240	36.8
Грън									
2018	3 915	1 987	50.8	1 928	49.2	2 338	59.7	1 577	40.3
2019	3 850	1 943	50.5	1 907	49.5	2 320	60.3	1 530	39.7
2020	3 874	1 962	50.6	1 912	49.4	2 289	59.1	1 585	40.9
Земен									
2018	2 372	1 199	50.5	1 173	49.5	1 474	62.1	898	37.9
2019	2 321	1 190	51.3	1 131	48.7	1 461	62.9	860	37.1
2020	2 403	1 236	51.4	1 167	48.6	1 467	61	936	39
Ковачевци									
2018	1 576	815	51.7	761	48.3	0	0	1 576	100
2019	1 516	781	51.5	735	48.5	0	0	1 516	100
2020	1 496	781	52.2	715	47.8	0	0	1 496	100

Население на област Перник към 31.12.2020 г. по възраст

Таблица №4

Възраст(в навършени години)	Общо	Мъже	Жени	В градове	В села
Общо	120 426	58 550	61 876	93 788	26 638
0-4	4 671	2 435	2 236	4 045	626
5-9	4 856	2 554	2 302	4 188	668
10-14	5 429	2 800	2 629	4 626	803
15-19	4 676	2 469	2 207	3 950	726
20-24	3 969	2 111	1 858	3 258	711
25-29	4 795	2 534	2 261	3 981	814
30-34	6 796	3 585	3 211	5 640	1 156
35-39	8 187	4 373	3 814	6 775	1 412
40-44	9 365	4 926	4 439	7 601	1 464
45-49	9 416	4 896	4 520	7 490	1 926
50-54	9 208	4 719	4 489	7 271	1 937
55-59	9 111	4 416	4 695	7 166	1 945
60-64	9 444	4 488	4 956	7 247	2 197
65-69	8 537	3 864	4 673	6 179	2 358
70+	21 966	8 380	13 586	14 371	7 595

ВЪЗРАСТОВА СТРУКТУРА НА НАСЕЛЕНИЕТО ПО ОБЩИНИ КЪМ 31.12.2020 г.

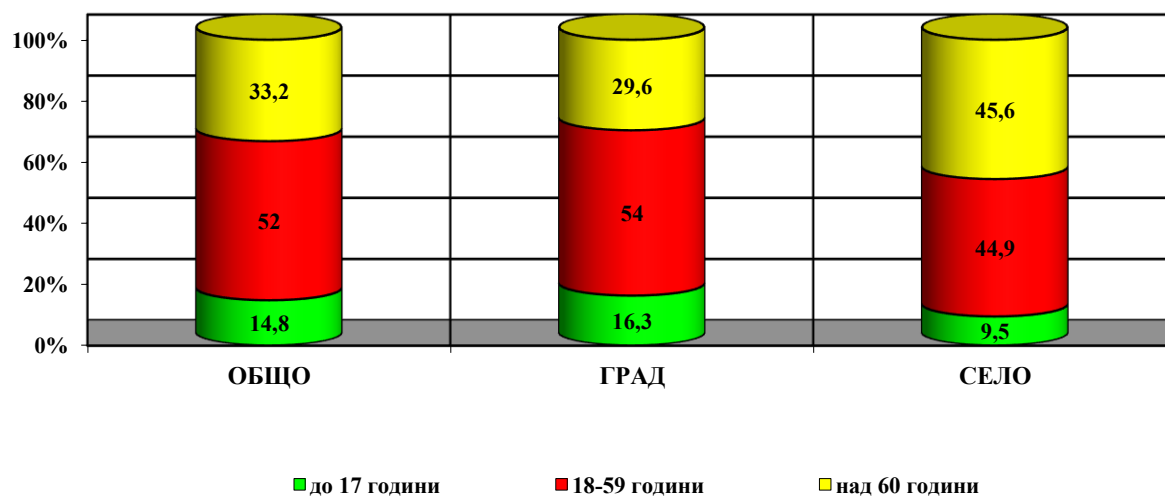
Таблица №5

Население	Р.България 31.12.2020г.		Област Перник		Община Перник		Община Радомир		Община Брезник		Община Трън		Община Земен		Община Ковачевци	
	Брой	% от общото населе ние	Брой	% от общо то насел ение	Брой	% от общото населе ние	Брой	% от общото населе ние	Брой	% от общото населе ние	Брой	% от общото населе ние	Брой	% от общото населе ние	Брой	% от общото населе ние
Общо	6 916 548		120 426		87 683		18 887		6 083		3 874		2 403		1 496	
До 17 г.	1 190 546	17.2	17 841	14.8	13 716	15.6	2 539	13.4	743	12.2	536	13.8	193	8	114	7.6
От18-64г.	4 221 951	61.1	72 082	59.9	53 601	61.1	11 111	58.8	3 333	54.8	2 032	52.5	1 295	53.9	710	47.5
Над 65 г.	1 504 048	21.7	30 503	25.3	20 366	23.2	5 237	27.7	2 007	33	1 306	33.7	915	38.1	672	44.9
Мъже	3 349 715	48.4	58 550	48.6	42 291	48.3	9 303	49.3	2 977	48.9	1 962	50.6	1 236	51.4	781	52.2
Жени	3 566 833	51.6	61 876	51.4	45 392	51.7	9 584	50.7	3 106	51.1	1 912	49.4	1 167	48.6	715	47.8
Градско	5 043 186	72.9	93 788	77.9	73 501	83.8	12 688	67.2	3 843	63.2	2 289	59.1	1 467	61	0	0
Селско	1 873 362	27.1	26 638	22.1	14 182	16.2	6 199	32.8	2 240	36.8	1 585	40.9	936	39	1 496	100

**Възrastова структура на населението в Област Перник
към 31.12.2020 г.
(По Е. Россет)**

Таблица №6

Години	Възrastови групи						
	Общо	0-17	% от общия брой	18-59	% от общия брой	60+	% от общия брой
Общо							
2018	120 880	17 719	14.7	63 256	52.3	39 905	33
2019	119 190	17533	14.7	62 009	52	39 648	33.3
2020	120 426	17 841	14.8	62 638	52	39 947	33.2
В градовете							
2018	95 860	15 440	16.1	52 649	54.9	27 771	29
2019	94 747	15282	16.1	51 490	54.3	27 975	29.5
2020	93 788	15 313	16.3	50 678	54	27 797	29.6
В селата							
2018	25 020	2 279	9.1	11 010	44	11 731	46.9
2019	24 443	2 251	9.2	10 519	43	11 673	47.8
2020	26 638	2 528	9.5	11 960	44.9	12 150	45.6

Фиг. 1 Възрастова структура на населението в област Перник за 2020 г. (в %)

Забележка: Данните за населението се получават от Териториално статистическо бюро на съответната област.

Гъстота на населението в Пернишка област 2020 г.

Таблица №7

Общини	Територия		Население	Гъстота на насел. км2
	Дка.	Км2		
1.Брезник	412 031	412	6 083	14.8
2.Земен	253 568	254	2 403	9.5
3.Ковачевци	136 843	137	1 496	10.9
4.Перник	465 700	466	87 683	188.2
5.Радомир	549 120	549	18 887	34.4
6.Трън	573 197	573	3 874	6.8
ОБЛАСТ	2 390 459	2 390	120 426	50.4
Р.БЪЛГАРИЯ	110 994 000	110 994	6 916 548	62.3

РАЖДАЕМОСТ

Коефициента на обща раждаемостта през 2020 г. е 6.7‰, бележи спад спрямо предходните 2018 г. и 2019 г. , където той е бил съответно 7,7 и 7,3‰.

Броят на ражданията на 1000 жени във фертилна възраст за 2020 г. са 36 при 39.4 за 2019 г. и 41.2 за 2018 г.

Обобщение след извършен анализ:

1. Възрастовата структура на женското-население във фертилна възраст се измества към по-високите възрастови групи, което определено оказва влияние върху раждаемостта.
2. Област Перник е с раждаемост, по-ниска от средната за страната – 8.5‰.
3. Броят на абортите извършени на жени в детеродна възраст през 2020 г. е 236 или 29.3% спрямо броя раждания, а през 2019 г. е 226 или 25.7%.

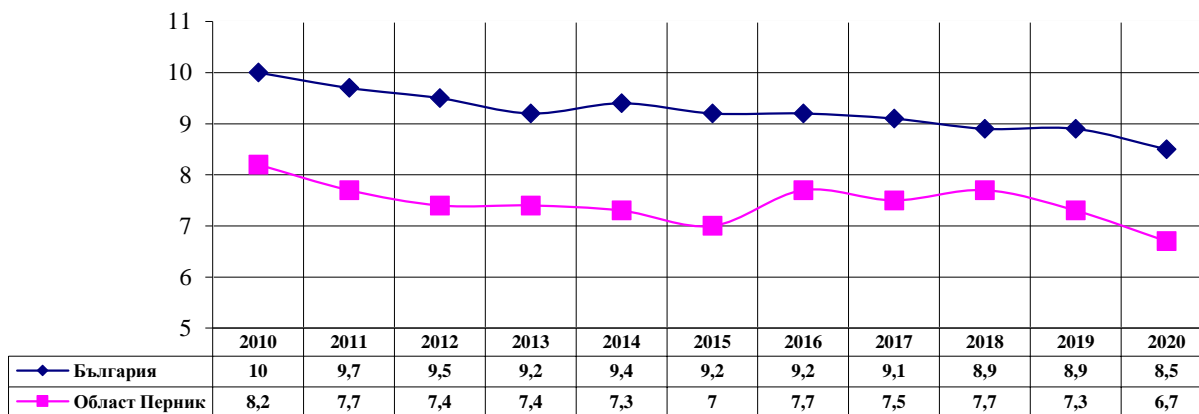
Ред социално – икономическите фактори, като: безработица, ниски доходи, влошена структура на потреблението и разходите, неудовлетворени жилищни нужди и др. оказват изключително влияние върху раждаемостта.

Подробните данни са съгласно таблици от № 8 до № 10

Раждания и раждаемост в област Перник

Таблица №8

Година	Раждания	Раждаемост	Р. България
2010	1097	8.2	10
2011	1013	7.7	9.7
2012	966	7.4	9.5
2013	942	7.3	9.2
2014	939	7.3	9.4
2015	879	7,0	9.2
2016	955	7.7	9.2
2017	924	7.5	9.1
2018	938	7.7	8.9
2019	879	7.3	8.9
2020	803	6.7	8.5

Фиг. 2 Раждаемост в област Перник и страната (на 1000)

Раждания и аборти в област Перник (за тригодишен период)

Таблица №9

Година	Брой		На 1000 жени от 15 до 49 години	
	Раждания	Аборти	Раждания	Аборти
2018	938	234	41.2	10.3
2019	879	226	39.4	10.2
2020	805	236	36	10.6

**Мъртвородени в област Перник към 31.12.2020г.
(за тригодишен период)**

Таблица №10

Година	Брой мъртвородени
2018	5
2019	7
2020	2

ОБЩА СМЪРТНОСТ

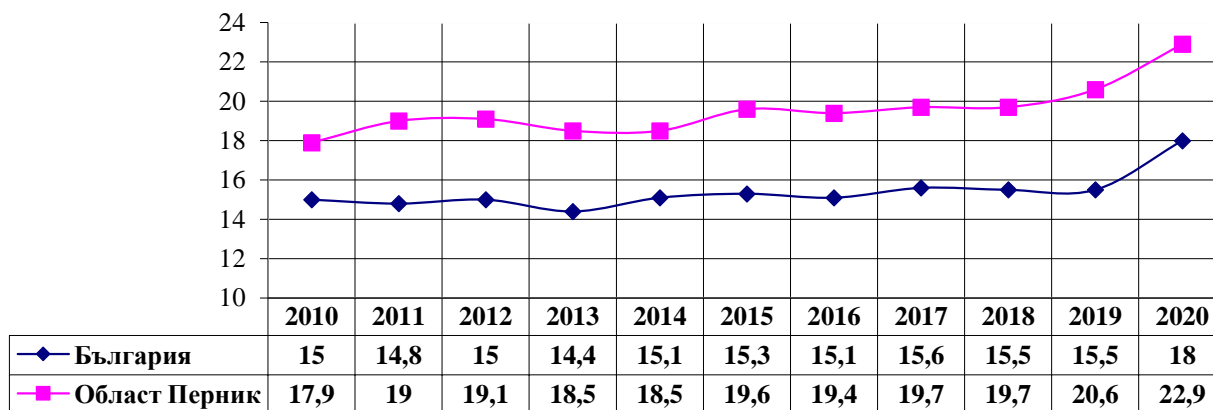
Равнището на общата смъртност в областта запазва неблагоприятната тенденция - 22.9 ‰ за 2020 г., която е по-висока от тази за страната- 18 ‰.

През 2020 г. в община Перник са умрели 1 686 души, в Радомир – 509, в Брезник – 209, в Трън – 177, в Земен – 93, а в Ковачевци – 81 души. Общият брой на починалите в областта е 2 755, като не се забелязват големи колебания в годините.

Основните причини за нарастване на общата смъртността са:

- Изключително застаряващото население в региона, особено в селищата от общините Земен, Трън и Брезник;
- Нарастване смъртността от социално значими заболявания в активна възраст – ендокринни, онкологични, сърдечно съдови и др. заболявания.
- Влияние на рисковите фактори: стрес; нерационално хранене, хиподинамика, тютюнопушене и други фактори от социално –икономическата реалност;
- Увеличаване на пътния, битов и производствен травматизъм;

Анализът на показателя смъртност дава оценка за дейността на здравната система в областта и е най-надеждния и точен измерител за здравно- демографското състояние на населението. През годините общата смъртност в областта запазва тенденцията да увеличава нивото си.

фиг. 3 Обща смъртност в област Перник и страната (на 1000)

Обща смъртност Област Перник

Таблица №11

Община	Умрели бр.	На 1000 д. население
Перник		
2018	1 427	16.1
2019	1 464	16.7
2020	1 686	19.2
Радомир		
2018	436	23.9
2019	428	23.9
2020	509	26.9
Брезник		
2018	245	39.8
2019	246	41.2
2020	209	34.4
Трън		
2018	113	28.9
2019	148	38.4
2020	177	45.7
Земен		
2018	82	34.6
2019	89	38.3
2020	93	38.7
Ковачевци		
2018	81	51.4
2019	76	50.1
2020	81	54.1
Област		
2018	2 384	19.7
2019	2 451	20.6
2020	2 755	22.9
Р България		
2020	124 735	18

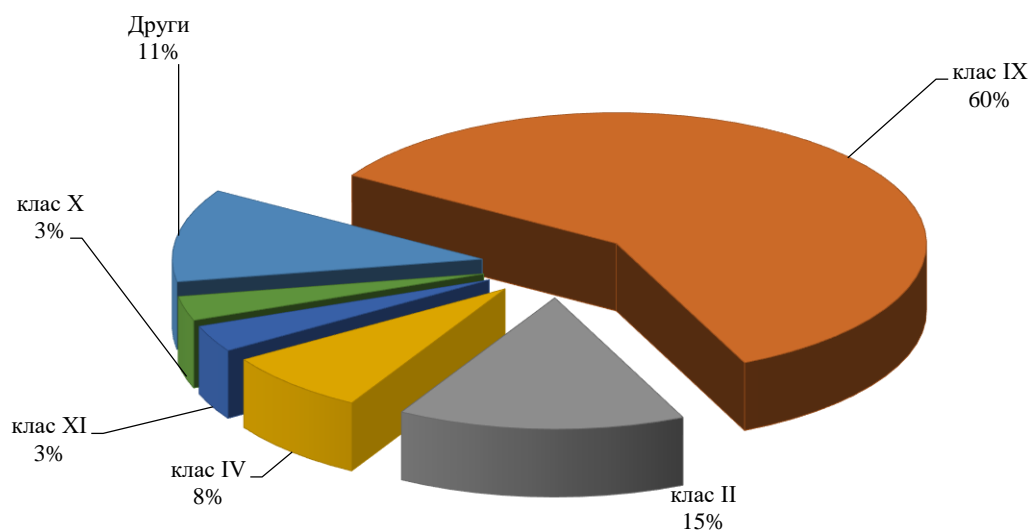
Структура на общата смъртност по причини в Област Перник:

Таблица №12

№ на класа	НАИМЕНОВАНИЕ НА БОЛЕСТИТЕ ПО МКБ-10	2018г.			2019г.			2020г.		
		брой	на 100000 от населението	Относ. дял (%)	брой	на 100000 от население то	Относ. дял (%)	брой	на 100000 от населението	Относ. дял (%)
	ОБЩО I – XIX клас	2 384	1 972.2		2 451	2 056.4		2 755	2 287.7	
I	Някои инфекциозни и паразитни болести	10	8.3	0.4	6	5	0.2	5	4.2	0.2
II	Новообразувания	452	373.9	19	464	389.3	18.9	415	344.6	15.1
III	Болести на кръвта, кръвотворните органи и отделни нарушения, включващи имунния механизъм				1	0.8	0.04	1	0.8	0.03
IV	Болести на ендокринната система, разстройства на храненето и на обмяната на веществата	190	157.2	8	200	167.8	8.2	211	175.2	7.7
V	Психични и поведенчески разстройства							2	1.7	0.1
VI	Болести на нервната система	10	8.3	0.4	21	17.6	0.9	25	20.8	0.9
VII	Болести на окото и придатъците му									
VIII	Болести на ухото и мастоидния израстък									
IX	Болести на органите на кръвообращението	1 408	1164.8	59.1	1 422	1 193.1	58	1 640	1361.8	59.5
X	Болести на дихателната система	117	96.8	4.9	100	83.9	4.1	83	68.9	3
XI	Болести на храносмилателната система	73	60.4	3.1	96	80.5	3.9	92	76.4	3.3

XII	Болести на кожата и подкожната тъкан	1	0.8	0.04	1	0.8				
XIII	Болести на костно-мускулната система и на съединителната тъкан				1	0.8	0.04	1	0.8	0.03
XIV	Болести на пикочо-половата система	45	37.2	1.9	53	44.5	2.2	50	41.5	1.8
XV	Бременност, раждане и послеродов период									
XVI	Някои състояния, възникващи през перинаталния период	5	4.1	0.2	3	2.5	0.1	2	1.7	0.1
XVII	Вродени аномалии [пороци на развитието], деформации и хромозомни аберации				3	2.5	0.1	3	2.5	0.1
XVIII	Симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания, неклассифицирани другаде	23	19	1	35	29.3	1.4	38	31.6	1.4
XIX	Травми, отравяния и някои други последици от въздействието на външни причини	50	41.4	2.1	45	37.8	1.8	43	35.7	1.4
XXII	Кодове за специални цели U00–U85							144	119.6	5.2

Смъртност област Перник 2020 година

Фиг. 4 Структура на общата смъртност по причини за умирация в област Перник през 2020 г. (Отн. дял -%)

Таблица №13

	ОПИТИ ЗА САМОУБИЙСТВА			САМОУБИЙСТВА		
	2018г.	2019г.	2020г.	2018г.	2019г.	2020г.
	брой	брой	брой	брой	брой	брой
ОБЩО	9	5	2	19	15	13
СПОСОБ НА СУИЦИДНИЯ ОПИТ						
САМООТРАВЯНЕ МЕДИКАМЕНТОЗНО	8	2	2	1		1
САМООТРАВЯНЕ С ХИМИЧ. В-ВА	1					
С ОГНЕСТРЕЛНО ОРЪЖИЕ		1		1	1	1
ПОРЯЗВАНЕ С ХЛАДНО ОРЪЖИЕ		1		1	2	1
ОБЕСВАНЕ				12	10	7
ХВЪРЛЯНЕ ПОД ТРАНСПОРТНО СРЕДСТВО						
УДАВЯНЕ				1		1
ХВЪРЛЯНЕ ОТ ВИСОЧИНА				2	2	2
ПРОБОЖДАНЕ С ХЛАДНО ОРЪЖИЕ	1			1		

ИЗГАРЯНЕ						
ЕЛЕКТРИЧЕСКИ ТОК		1				
ПО ВЪЗРАСТ						
ОБЩО						
10-15г.	1					
16-20г.	2					
21-30г.					1	
31-40г.	2	2	2	2		2
41-50г.	3	1		1	3	
51-60г.		1		4	4	
61-70г.	1	1	2	4	3	4
71-80г.			1	4	1	3
Над 80г.				4	3	4
НАСОЧЕНИ ЗА ХОСПИТАЛИЗАЦИЯ						
ОБЩО	9	5	2	19	15	13
ДА	7	3	2	2		1
НЕ	2	2		17	15	12
ПРАВЕНИ ПРЕДИШНИ ОПИТИ						
ОБЩО	9	5	2	19	15	13
ДА	2	1	2	3	3	1
НЕ		7		16	12	12

Обобщение след извършен анализ:

1. Нивото на общата смъртност през 2020 г. се задържа високо. Показателят за обща смъртност в област Перник през 2020 г. е 22.9‰, при 18‰ общо за страната.
2. Като водещи причини за смърт през 2020 г. са болестите на органите на кръвообращението, които съставляват 59.5 % от всички умирания.
3. На второ място по причини за смърт се нареждат новообразуванията, които имат относителен дял от 15.1% от всички умирания.
4. Болестите на ендокринната система са с относителен дял 7.7 % и са на трето място по причини за смърт.
5. В структура на общата смъртност по причини за умирания в област Перник през 2020 г. съществено място заема и клас XXII-Кодове за специални цели U00–U85, където са включени и идентифициран и неидентифициран вирус COVID-19.
6. Увеличава се смъртността при хората в активна трудоспособна възраст, което води до тежки социални последици.

Подробните данни са съгласно таблици №11 и №13.

ДЕТСКА СМЪРТНОСТ

Стойностите на показателя „детска смъртност” за страната в последните години са почти постоянна величина, за 2020 г. е 5.1 на 1000 живородени деца, за област Перник през 2020г. показателят бележи понижение.

Детската смъртност при децата до 1 г. възраст в област Перник за 2020 г. е 5 на 1 000 живородени, като този показател е по-нисък от този за 2019 г. – 9.1 на 1000 живородени.

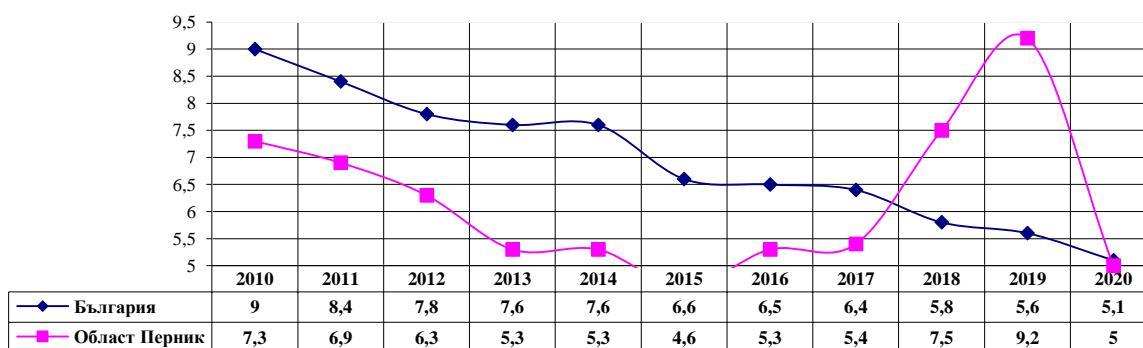
По отношение на възрастово-специфичните коефициенти се наблюдава най-висока смъртност в перинаталния период.

Подробните данни са съгласно таблици от №14 до №16.

Детска смъртност (умрели деца до 1г. възраст) в област Перник

Таблица №14

Година	Общо		В градовете		В селата	
	брой	На 1000 живородени	брой	На 1000 живородени	брой	На 1000 живородени
2016	5	5.3	4	4.2	1	1.1
2017	5	5.4	3	3.8	2	15.9
2018	7	7.5	6	7.4	1	8.3
2019	8	9.1	7	9.3	1	8.4
2020	4	5	3	4.3	1	9.6

фиг. 5 Детска смъртност в област Перник и страната (на 1000 живородени деца)

**Перинатална, неонатална и постнеонатална детска смъртност в област Перник
(на 1 000 родени деца)**

Таблица №15

Година	Перинатална ДС	Неонатална ДС	Постнеонатална ДС
2016	3.1	2.1	2.1
2017	5.4	4.3	1.1
2018	10.7	6.4	1.1
2019	13.7	6.9	2.3
2020	5	2.5	2.5

Детската смъртност по причини се отнася за заболявания клас XVI – Някои състояния, възникващи през перинаталния период и клас XVII – Вродени аномалии /пороци на развитието/, деформации и хромозомни аберации.

Детска смъртност по причини(умрели деца до 1г. възраст)

Таблица №16

№ на класа	НАИМЕНОВАНИЕ НА БОЛЕСТИТЕ ПО МКБ-10	2018г. - област			2019г. - област			2020 г. - област		
		брой	на 1000 живородени	относителен дял (%)	брой	на 1000 живородени	относителен дял (%)	брой	на 1000 живородени	относителен дял (%)
	ОБЩО I – XIX клас	7	7.5		8	9.2		4	5	
I	Някои инфекциозни и паразитни болести				1	1.1	12			
VI	Болести на нервната система									
IX	Болести на органите на кръвообращението									
X	Болести на дихателната система	1	1.1	14.7				1	1.2	24
XI	Болести на храносмилателната система									
XVI	Някои състояния, възникващи през перинаталния период	5	5.4	72	3	3.4	37	2	2.5	50

XVII	Вродени аномалии [пороци на развитието], деформации и хромозомни аберации				3	3.4	37			
XVIII	Симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания, неклаифицирани другаде	1	1.1	14.7						
XIX	Травми, отравяния и някои други последици от въздействието на външни причини				1	1.1	12	1	1.2	24

Обобщение след извършен анализ:

Предпоставки за детската смъртност са недостатъчното наблюдение на протичащата бременност и недостатъчното наблюдение на новородените деца. На места е прекъсната връзката между специалистите акушер-гинеколог и личен лекар.

Причина е ниският жизнен стандарт и здравна култура на определени слоеве от населението.

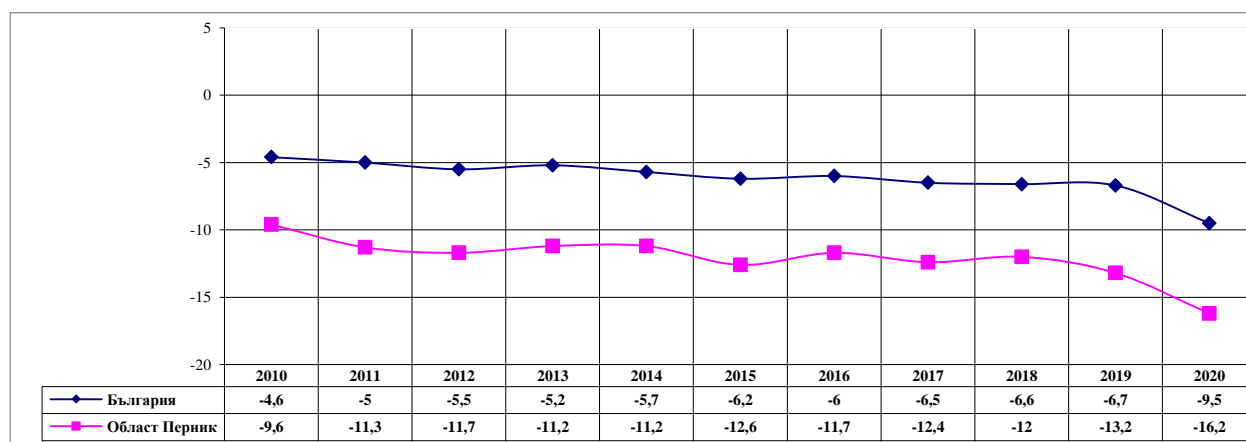
Необходимо е подобряване организацията при наблюдението на бременните и новородените.

ЕСТЕСТВЕН ПРИРАСТ

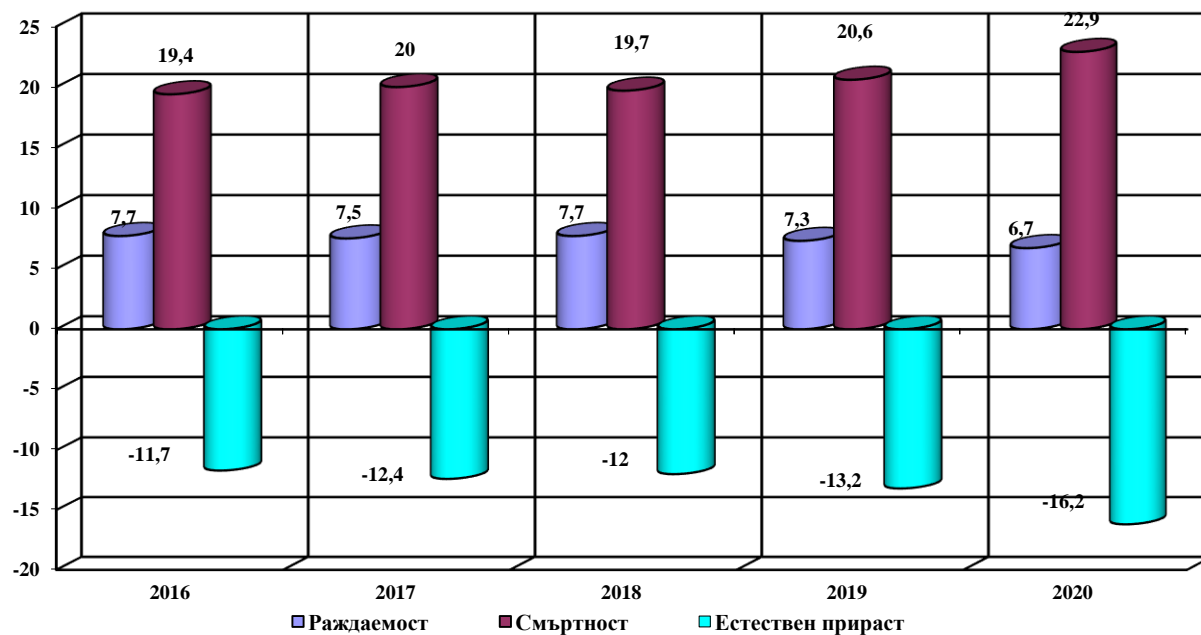
В последните 10 години демографското развитие се характеризира с отрицателен естествен прираст на населението, като тенденцията за намаляването му се увеличава с всяка следваща година.

Намалението на населението в Област Перник, измерено чрез коефициента на естествен прираст е -16.2 ‰, и е по-висок от този за страната – 9,5 ‰. Най-висок отрицателен прираст е достигнат в община Ковачевци -52.1 ‰, а най-нисък в община Перник -12.2‰.

Подробните данни са съгласно таблица №17.

фиг. 6 Естествен прираст в област Перник и страната (на 1000)

Фиг. 7 Основни демографски показатели в Област Перник за периода 2016-2020 г.

Естествен прираст по общини в област Перник

Таблица №17

	2018г.		2019г.		2020г.	
	брой	На 1000 души	брой	На 1000 души	брой	На 1000 души
Перник	-735	-8.3	-808	-9.2	-1 069	-12.2
Радомир	-301	-16.5	-304	-17	-403	-21.3
Брезник	-199	-32.3	-216	-36.1	-161	-26.5
Трън	-77	-19.7	-115	-29.9	-162	-41.8
Земен	-67	-28.2	-72	-31	-79	-32.8
Ковачевци	-72	-45.7	-64	-42.2	-78	-52.1
ОБЛАСТ	-1 451	-12	-1 579	-13.2	-1 952	-16.2

Обобщение след извършен анализ:

През 2020 г. въпреки отрицателния естествен прираст, но в следствие на механичния прираст, населението на областта бележи ръст с 1 236 души. В сравнение с 2019г. механичния прираст е бил -111, за 2020г. той е 3 188.

Застаряването на населението, ниската раждаемост, високата заболяемост и смъртност определят отрицателния прираст на населението в област Перник. Това налага да се предприемат спешни мерки, отнасящи се до организиране на качествена и комплексна медицинска помощ.

ДЕМОГРАФСКИ ПРОЦЕСИ В ПЕРНИШКА ОБЛАСТ ПО ОБЩИНИ

Таблица №18

	Област Перник		Община Перник		Община Радомир		Община Брезник		Община Трън		Община Земен		Община Ковачевци		Р.България	
	2019г.	2020г.	2019г.	2020г.	2019г.	2020г.	2019г.	2020г.	2019г.	2020г.	2019г.	2020г.	2019г.	2020г.	2019г.	2020г.
Родени деца	872	805	656	617	124	106	30	48	33	15	17	14	12	3	61 538	59 086
Раждаемост на 1000 общо	7.3	6.7	7.5	7	6.9	5.6	5	7.9	8.6	3.9	7.3	5.8	7.9	2	8.9	8.5
Умрели лица общо	2 451	2 755	1 464	1 686	428	509	246	209	148	177	89	93	76	81	108 083	124 735
Обща смъртност на 1000	20.6	22.9	16.7	19.2	23.9	26.9	412	34.4	38.4	45.7	38.3	38.7	50.1	54.1	15.5	18
Естествен прираст	-13.2	-16.2	-9.2	-12.2	-17	-21.3	-36.1	-26.5	-29.9	-41.8	-31	-32.9	-42.2	-52.1	-6.7	-9.5
Умрели деца до 1г.	8	4	5	2	2	1	0	0	1	0	0	1	0	0	342	301
Детска смъртност 1000	9.2	5	7.6	3.2	16.1	9.4	0	0	30.3	0	0	71.4	0	0	5.6	5.1

ЗАБОЛЕВАЕМОСТ И БОЛЕСТНОСТ

Анализиране на заболяемостта показва тенденцията болестите на дихателната система да бъдат водещи причини – 19.6%, след тях се нареждат болестите на органите на кръвообращението – 16.1%, на трето място са болестите на костно-мускулната система и на съединителната тъкан -9.9%, следвани от болестите на пикочо-половата система-8%.

Чрез показателите заболяемост и болестност, се измерва, доколко населението търси здравна помощ.

Броят на новооткритите заболявания (заболеваемост) в област Перник за 2020 г. е 78 622 случая.

При децата от 0 до 17 год. възраст за 2020 г. водещо място по отношение на заболяемостта заемат болестите на дихателната система – 33.3 %, а на второ място са болести на органите на кръвообращението.

По отношение на броя регистрирани заболявания (болестност) на населението се наблюдава тенденция на спад на броя на регистрираните случаи 195 290 през 2020 г. в сравнение с 2019г. – 238 148.

След анализ на болестността в област Перник на първо място са болестите на кръвообращението -28.2%, следвани от болестите на дихателната система -12.7%, на трето място се нареждат болестите на костно-мускулната система и на съединителната тъкан – 9.5%, следвани от болести на окото и придатъците му - 7.3% и болести на ендокринната система – 7.1%.

Болестност сред населението в област Перник 2019г. - 2020г.

Таблица №19

№ на класа	НАИМЕНОВАНИЕ НА БОЛЕСТИТЕ ПО МКБ-10	Болестност 2019г.			Болестност 2020г.		
		Регистрирани заболявания	На 1000 души от населението	Относителен дял	Регистрирани заболявания	На 1000 души от населението	Относителен дял
	ОБЩО I – XIX клас	238 148	1998.1		195 290	1 621.7	
I	Някои инфекциозни и паразитни болести	5 034	42.2	2.1	4 589	38.1	2.3
II	Новообразувания	4 791	40.2	2	3 850	32	2
III	Болести на кръвта, кръвотворните органи и отделни нарушения, включващи имунния механизъм	768	6.4	0.3	597	5	0.3
IV	Болести на ендокринната система, разстройства на храненето и на обмяната на веществата	16 831	141.2	7.1	13 809	114.7	7.1
V	Психични и поведенчески разстройства	4 929	41.4	2.1	3 815	31.7	2
VI	Болести на нервната система	10 983	92.1	4.6	7 481	62.1	3.8
VII	Болести на окото и придатъците му	16 615	139.4	7	14 197	117.9	7.3
VIII	Болести на ухото и мастоидния израстък	6 208	52.1	2.6	5 416	45	2.8
IX	Болести на органите на кръвообращението	67 591	567.1	28.4	55 006	456.8	28.2

X	Болести на дихателната система	35 507	297.9	14.9	24 721	205.3	12.7
XI	Болести на храносмилателната система	7 034	59	3	6 330	52.6	3.2
XII	Болести на кожата и подкожната тъкан	9 782	82.1	4.1	5 991	49.8	3.1
XIII	Болести на костно-мускулната система и на съединителната тъкан	21 018	176.3	8.8	18 464	153.3	9.5
XIV	Болести на пикочо-половата система	13 975	117.2	5.9	12 167	101	6.2
XV	Бременност, раждане и послеродов период	1 300	10.9	0.5	1 220	10.1	0.6
XVI	Някои състояния, възникващи през перинаталния период	57	0.5	0.03	95	0.8	0.05
XVII	Вродени аномалии [пороци на развитието], деформации и хромозомни аберации	691	5.8	0.3	652	5.4	0.3
XVIII	Симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания, неклассифицирани другаде	4 363	36.6	1.8	3 691	30.6	1.9
XIX	Травми, отравяния и някои други последици от въздействието на външни причини	10 671	89.5	4.5	9 693	80.5	5
XXII	Кодове за специални цели U00–U85				3 457	28.7	1.8

Заболеваемост сред населението в област Перник 2019 г.-2020г.

Таблица №20

№ на класа	НАИМЕНОВАНИЕ НА БОЛЕСТИТЕ ПО МКБ-10	Заболеваемост 2019г.			Заболеваемост 2020г.		
		Регистрирани заболявания	На 1000 души от населението	Относителен дял	Регистрирани заболявания	На 1000 души от населението	Относителен дял
	ОБЩО I – XIX клас	95 430	800.7		78 622	652.9	
I	Някои инфекциозни и паразитни болести	3 630	30.5	3.8	2 498	20.7	3.2
II	Новообразувания	1 780	14.9	1.9	1 442	12	1.8
III	Болести на кръвта, кръвотворните органи и отделни нарушения, включващи имунния механизъм	319	2.7	0.3	215	1.8	0.3
IV	Болести на ендокринната система, разстройства на храненето и на обмяната на веществата	3 136	26.3	3.8	2 309	19.2	2.9
V	Психични и поведенчески разстройства	1 664	14	2.1	1 183	9.8	1.5
VI	Болести на нервната система	3 182	26.7	3.3	2 698	22.4	3.4
VII	Болести на окото и придатъците му	7 433	62.4	7.8	5 867	48.7	7.5
VIII	Болести на ухото и мастоидния израстък	3 001	25.2	3.1	3 052	25.3	3.9
IX	Болести на органите на кръвообращението	12 289	103.1	12.9	12 640	105	16.1

X	Болести на дихателната система	20 841	174.9	21.8	15 423	128.1	19.6
XI	Болести на храносмилателната система	4 089	34.3	4.3	3 641	30.2	4.6
XII	Болести на кожата и подкожната тъкан	6 928	58.1	7.3	3 740	31.1	4.8
XIII	Болести на костно-мускулната система и на съединителната тъкан	8 389	70.4	8.8	7 800	64.8	9.9
XIV	Болести на пикочо-половата система	7 672	64.4	8	6 324	52.5	8
XV	Бременност, раждане и послеродов период	432	3.6	0.4	444	3.7	0.6
XVI	Някои състояния, възникващи през перинаталния период	23	0.2	0.02	31	0.3	0.04
XVII	Вродени аномалии [пороци на развитието], деформации и хромозомни аберации	369	3.1	0.4	274	2.3	0.4
XVIII	Симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания, неклассифицирани другаде	3 050	25.6	3.2	2 339	19.4	3
XIX	Травми, отравяния и някои други последици от въздействието на външни причини	7 203	60.4	7.5	5 284	43.9	6.7

Забележка: Данните са получени след обработка на годишните статистически отчети на ЛЗ за извънболнична помощ в областта.

Рангово класиране на болестност сред населението в Област Перник 2020 г.

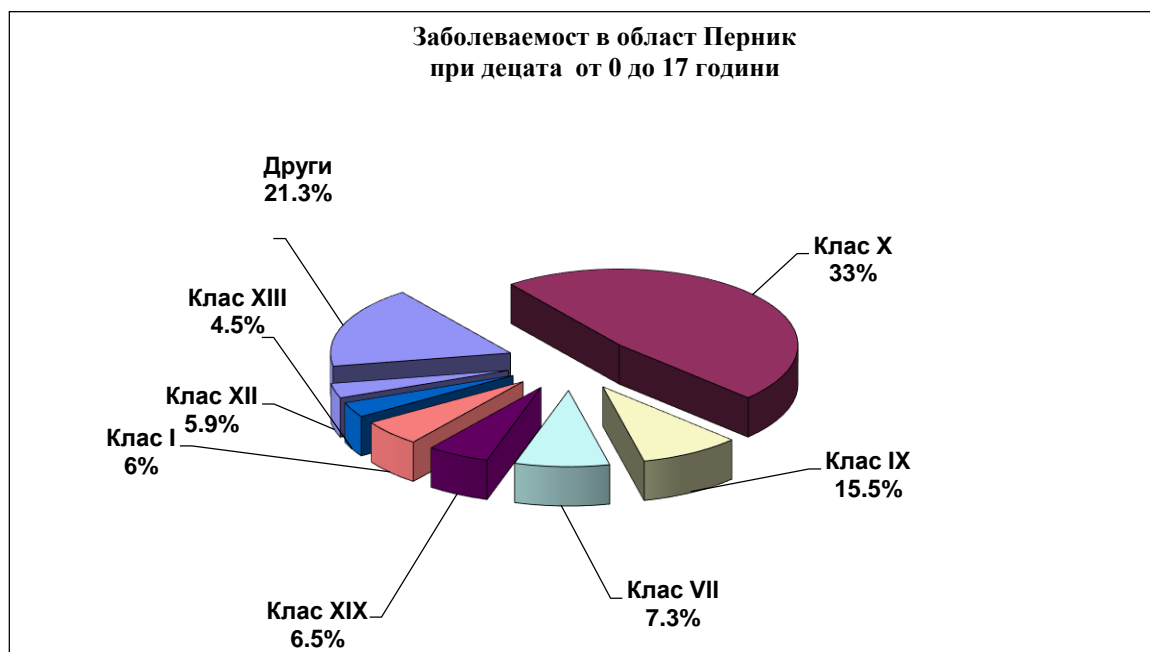
Таблица №21

№ на класа	НАИМЕНОВАНИЕ НА БОЛЕСТИТЕ ПО МКБ-10	Болестност		
		Регистрирани заболявания	На 1000 души от населението	Относителен дял
	ОБЩО I – XIX клас			
IX	Болести на органите на кръвообращението	55 006	456.8	28.2
X	Болести на дихателната система	24 721	205.3	12.7
XIII	Болести на костно-мускулната система и на съединителната тъкан	18 464	153.3	9.5
VII	Болести на окото и придатъците му	14 197	117.9	7.3
IV	Болести на ендокринната система, разстройства на храненето и на обмяната на веществата	13 809	114.7	7.1
XIV	Болести на пикочо-половата система	12 167	101	6.2
XIX	Травми, отравяния и някои други последици от въздействието на външни причини	9 693	80.5	5
VI	Болести на нервната система	7 481	62.1	3.8

Рангово класиране на заболяемост сред населението в Област Перник 2020 г.

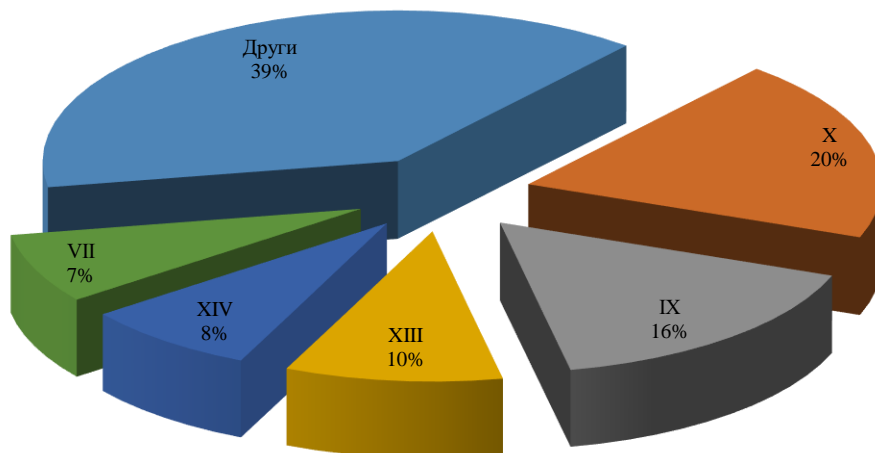
Таблица №22

№ на класа	НАИМЕНОВАНИЕ НА БОЛЕСТИТЕ ПО МКБ-10	Заболеваемост		
		Регистрирани заболявания	На 1000 души от населението	Относителен дял
	ОБЩО I – XIX клас			
X	Болести на дихателната система	15 423	128.1	19.6
IX	Болести на органите на кръвообращението	12 640	105	16.1
XIII	Болести на костно-мускулната система и на съединителната тъкан	7 800	64.8	9.9
XIV	Болести на пикочо-половата система	6 324	52.5	8
VII	Болести на окото и придатъците му	5 867	48.7	7.5
XIX	Травми, отравяния и някои други последици от въздействието на външни причини	5 284	43.9	6.7
XII	Болести на кожата и подкожната тъкан	3 740	31.1	4.8
XI	Болести на храносмилателната система	3 641	30.2	4.6

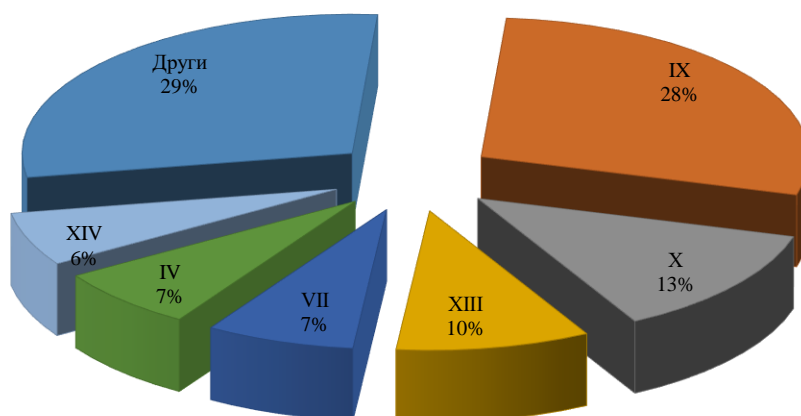

Фиг. 8 Структура на заболяемостта при децата от 0 до 17 години от област Перник през 2020 г.

Заболеваемость в област Перник

Болезнност в Област Перник

Фиг. 9 Структура на заболеваемост и болестност на населението за област Перник през 2020 г. (отн. дял)

Обобщение след извършен анализ:

1. Наблюдава се незначителен спад на заболяемостта и болестността на населението в област Перник през 2020 г. в сравнение с 2019 г.
2. Водещо място за болестност са болестите на органите на кръвообръщението, следвани от болестите на дихателната система.
3. Водещо място за заболяемост са болестите на дихателната система, след тях се нареждат тези на органите на кръвообращението.
4. Запазване на високо ниво на заболяемостта от болести на дихателната система при децата от 0 до 17 год. възраст.

Подробните данни са съгласно таблици от №19 до №22.

ХОСПИТАЛИЗИРАНА ЗАБОЛЕВАЕМОСТ

През 2020 г. през стационарите на ЛЗБП в област Перник са преминали (изписани и починали) – 12 257, а през 2019 г. 15 740 души т.е. с 3 483 пациенти по-малко.

В структурата на хоспитализираните болни по класове болести, водещо място заемат болести на органите на кръвообращението – 23.6%. На второ място са хоспитализираните с болести на дихателната система с относителен дял 11.3 %. На трета позиция са хоспитализациите на пациенти с болести на храносмилателната система с относителен дял 8.7 %.

Хоспитализирана заболяемост в Област Перник за 2020 г.

Таблица №23

	НАИМЕНОВАНИЕ БОЛЕСТИТЕ ПО МКБ-10	НА	Изписани болни	На 10 000 души от населението	Относителен дял
	ОБЩО I - XIX клас		11 678	969.7	
I	Някои инфекциозни и паразитни болести		393	32.6	3.4
II	Новообразувания		213	17.7	1.8
III	Болести на кръвта, кръвотворните органи и отделни нарушения, включващи имунния механизъм		0	0	0
IV	Болести на ендокринната система, разстройства на храненето и на обмяната на веществата		239	19.8	2
V	Психични и поведенчески разстройства		394	32.7	3.4
VI	Болести на нервната система		331	27.5	2.8

VII	Болести на окото и придатъците му	285	23.7	2.4
VIII	Болести на ухото и мастоидния израстък	119	9.9	1
IX	Болести на органите на кръвообращението	2 758	229	23.6
X	Болести на дихателната система	1 323	109.9	11.3
XI	Болести на храносмилателната система	1 015	84.3	8.7
XII	Болести на кожата и подкожната тъкан	333	27.7	2.9
XIII	Болести на костно-мускулната система и на съединителната тъкан	573	47.6	4.9
XIV	Болести на пикочо-половата система	603	50.1	5.2
XV	Бременност, раждане и послеродов период	803	66.7	6.9
XVI	Някои състояния, възникващи през перинаталния период	150	12.5	1.3
XVII	Вродени аномалии [пороци на развитието], деформации и хромозомни аберации	1	0.1	0.01
XVIII	Симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания, неклассифицирани другаде	455	37.8	3.9
XIX	Травми, отравяния и някои други последици от въздействието на външни причини	876	72.7	7.5
XXI	Фактори, влияещи върху здравното състояние на населението и контакта със здравните служби	339	28.2	2.9
XXII	Кодове за специални цели U00–U85	814	67.6	7

Рангово класиране на хоспитализирана заболеваемост в Област Перник за 2020 г.

Таблица №24

	НАИМЕНОВАНИЕ НА БОЛЕСТИТЕ ПО МКБ-10	Изписани болни	На 10 000 души от населението	Относителен дял
	ОБЩО I - XIX клас			
IX	Болести на органите на кръвообращението	2 758	229	23.6
X	Болести на дихателната система	1 323	109.9	11.3
XI	Болести на храносмилателната система	1 015	84.3	8.7

XIX	Травми, отравяния и някои други последици от въздействието на външни причини	876	72.7	7.5
XV	Бременност, раждане и послеродов период	803	66.7	6.9
XXII	Кодове за специални цели U00–U85	814	67.6	7
XIV	Болести на пикочо-половата система	603	50.1	5.2
XIII	Болести на костно-мускулната система и на съединителната тъкан	573	47.6	4.9
XVIII	Симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания, неклассифицирани другаде	455	37.8	3.9
V	Психични и поведенчески разстройства	394	32.7	3.4
I	Някои инфекциозни и паразитни болести	393	32.6	3.4
XXI	Фактори, влияещи върху здравното състояние на населението и контакта със здравните служби	339	28.2	2.9
XII	Болести на кожата и подкожната тъкан	333	27.7	2.9
VI	Болести на нервната система	331	27.5	2.8
VII	Болести на окото и придатъците му	285	23.7	2.4
IV	Болести на ендокринната система, разстройства на храненето и на обмяната на веществата	239	19.8	2
II	Новообразувания	213	17.7	1.8
XVI	Някои състояния, възникващи през перинаталния период	150	12.5	1.3
VIII	Болести на ухото и мастоидния израстък	119	9.9	1
XVII	Вродени аномалии [пороци на развитието], деформации и хромозомни аберации	1	0.1	0.01

Обобщение след извършен анализ:

Хоспитализациите в последните години показаха тенденция към увеличаване, за 2019г., 2020г. те намаляват. Вероятната причина за това е въвеждането на лимити на лечебните заведения за болнична помощ.

Подробните данни са съгласно таблици №23 и №24.

2. ОСНОВНИ ПРОБЛЕМИ В ЗДРАВЕТО НА НАСЕЛЕНИЕТО В ОБЛАСТ ПЕРНИК

Социално-значимите болести вече заемат много голям дял в общата заболяемост и се превръщат в здравно-демографска криза и заплаха за оцеляването на нацията. Социалната значимост на болестите се определя от следните фактори - високо ниво на смъртност и висок относителен дял на общата заболяемост, временната нетрудоспособност, първичната инвалидност и хоспитализираната заболяемост.

Като социално значими заболявания се определят:

1. Болести на органите на кръвообращението
2. Злокачествени новообразувания
3. Хронични болести на дихателната система
4. Туберкулоза
5. Травми, злополуки и отравяния
6. Захарен диабет
7. Психични разстройства

2.1 Болести на органите на кръвообращението (БОК)

Регистрираните заболявания на органите на кръвообращението през 2020 г. са 55 006.

Водещи нозологични единици в структурата на болестите на органите на кръвообращението за 2020 г. е хипертонията – 37 265 случая, исхемичната болест на сърцето – 5 632 случая и мозъчно-съдовата болест-3 199 случая. В сравнение с 2019 г. случаите на хипертония са намалели драстично с 7 946, намаление се отчита и при мозъчно-съдовата болест там намалението е с 592 случая, исхемичната болест на сърцето са намалели с 1 167.

	2018г.	2019 г.	2020 г.
Хипертония –	57 450	45 211	37 265
ИБС –	5 979	6 799	5 632
МСБ –	4 595	3 791	3 199

2.2 Злокачествени новообразувания

Тежък проблем, свързан със здравето на населението са онкологичните заболявания. През 2020 г. в област Перник най-чести са злокачествените заболявания на женските полови органи -885 случая, след тях – рак на млечната жлеза 792 случая и на трето място – меланом и други на кожата-760 случая. Наблюдава се тенденция за леко намаляване на случаите със злокачествени заболявания във сравнение с 2019г. - 4 560/2020г. - 4 417.

Обобщение след извършен анализ:

Нарастващата смъртност от онкологични заболявания е свързана с късното диагностициране на болестта, negliжиране на профилактичните прегледи от страна на самия пациент, наблюдение, лечение и социална рехабилитация.

Злокачествени заболявания Област Перник

Таблица №25

	2018г.				2019 г.				2020 г.			
	Общ брой	Нов и брой	Общ 100 х	Нови 100 х	Общ брой	Нов и брой	Общ 100 х	Нови 100 х	Общ брой	Нови брой	Общ 100 х	Нови 100 х
ОБЩО	4 482	261	3 707.8	215.9	4560	324	3825.8	271.8	4 417	263	3667.9	218.4
Устни,устна кух фаринкс	83	5	68.7	4.1	80	9	67.1	7.6	75	5	62.3	4.2
Хран.с-ма	699	50	578.3	41.4	723	74	606.6	62.1	672	61	558	50.7
1.стомах	55	6	45.5	5	65	10	54.5	8.4	49	11	40.7	9.1
2.Д.черво	348	19	287.9	15.7	353	27	296.2	22.7	335	18	278.2	14.9
3.ректум, ректосигмоидна област и анус	220	13	182	10.8	223	17	187.1	14.3	220	18	182.7	14.9
Дихателна системама	187	23	154.7	19	227	36	190.5	30.2	187	38	155.3	31.6
1.ларингс	64	4	52.9	3.3	63	3	52.9	2.2	55	5	45.7	4.2
2.трахея,бял дроб,бронхи	116	19	96	15.7	154	31	129.2	26	123	32	102.1	26.6
Кости и ставен хрущял, съед. тъкан	5	0	4.1	0	8	0	6.7	0	3		2.5	0
Меланом и др. на кожата	795	40	657.7	33.1	794	39	666.2	32.7	760	28	631.1	23.3
1.меланом	91	10	75.3	8.3	90	4	75.5	3.4	88	5	73.1	4.2
2.др.на кожа	39	4	32.3	3.3	39	4	32.7	3.4	34	1	28.2	0.8
Мл.жлеза	790	37	653.5	30.6	779	29	653.6	24.3	792	28	657.7	23.3
Женски полови органи	871	39	720.5	32.3	889	53	745.9	44.5	885	38	734.9	31.6
1.мат.шийка	360	13	297.8	10.8	373	23	312.9	19.3	367	12	304.8	10
2.тяло на мат	348	18	287.9	14.9	350	21	293.6	17.6	354	16	294	13.3

3.яйчник и др.придатъци	130	6	107.5	107.5	128	7	107.4	5.9	127	6	105.5	5
Пикочна система	347	25	287.1	20.7	346	23	290.3	19.3	341	21	283.2	17.4
1.пик.мехур	243	15	201	12.4	243	18	203.9	15.1	241	16	200.1	13.3
Друга и неут. Локализация												
1.гл.мозък	42	5	34.7	4.1	39	6	32.7	5	37	7	30.7	5.8
2.щит.жлеза	76	2	62.9	1.7	75	1	62.9	0.8	82	3	68.1	2.5
Х.Лимф. и кръвот. орг	171	1	141.5	0.8	164	7	137.6	5.9	164	4	136.2	3.3
Мъжки полови органи	338	21	279.6	17.4	342	26	286.9	21.8	349	25	289.8	20.8
1.простата	255	15	211	12.4	258	24	216.5	20.1	266	23	220.9	19.1

2.3 Хронични болести на дихателната система

През 2020 г. заболяванията на органите на дихателната система са на второ място по хоспитализирана заболеваемост с относителен дял от 11.3%, като в голяма степен повечето от тях хронифицират във времето.

Причините за това могат да се търсят, както в замърсения въздух, така и в поведенчески фактори – тютюнопушене, алкохол; социални и икономически компоненти.

2.4 Инфекциозни болести и туберкулоза

От инфекциозните болести най-голяма епидемиологична значимост имат: чревните инфекциозни болести, инфекциите на дихателните пътища, полово предаваните инфекции, както и туберкулозата.

През 2020г. броят на новооткритите случаи на туберкулоза е 24 случая, при 35 случая за 2019 г. Най-голям е броят на пациентите с туберкулоза на дихателните органи – 19 за 2020 г., за 2019 г. - 29 случая.

Туберкулозата е от болестите, които попадат под контрола на СЗО. От години се работи по ДОТС система и лечението е унифицирано. Независимо от това обаче, групи от хора с нисък социален статус, или хронично болни с понижен имунен статус стават жертва на туберкулозата.

Туберкулоза

Таблица №26

Форма на заболяването	2018г.		2019г.		2020г.	
	брой	На 100 000	брой	На 100 000	брой	На 100 000
Общо	35	28.6	35	29.4	24	19.9
в т.ч. новооткрити	30	24.5	27	22	23	19.1
Туберкулоза на дих. органи	34	27.8	29	24.3	19	15.8
в т.ч. новооткрити	28	22.9	20	16.8	19	15.8
Туберкулоза на костите и ставите	0	0			1	0.8
в т.ч. новооткрити	0	0			1	0.8
Туберкулоза на пикочо-половите органи	0	0	1	0.8	0	0
в т.ч. новооткрити	0	0	1	0.8	0	0
Други форми на активна туберкулоза	2	1.6	5	4.2	4	3.3
в т.ч. новооткрити	2	1.6	4	3.4	4	3.3

2.5 Травми, злополуки и отравяния

Случаите на травми и отравяния в област Перник за 2020 г. са 9 693.

От травми и отравяния през 2019 г. са починали 2 451 души, а през 2020 г. е 2 755.

Пътно-транспортният травматизъм е една от главните причини за смърт и инвалидност, което създава тежки проблеми от медицинско, социално и икономическо естество.

Смъртност от травми и отравяния / кл. XIX – МКБ /

Таблица №27

№ на класа	НАИМЕНОВАНИЕ НА БОЛЕСТИТЕ ПО МКБ-10	2018 г.			2019г.			2020г.		
		брой	на 100000 от населението	Относ. дял (%)	брой	на 100000 от населението	Относ. дял (%)	брой	на 100000 от населението	Относ. дял (%)
	ОБЩО I – XIX клас	2 384	1 972.2		2451	2 056.3		2 755	2 287.7	
XIX	Травми, отравяния и някои други последици от въздействието на външни причини	50	41.4	2.1	45	37.8	1.8	43	35.7	1.4

Травми и отравяния 2020г.

Таблица №28

№ на класа	НАИМЕНОВАНИЕ НА БОЛЕСТИТЕ ПО МКБ-10	Регистрирани			Новорегистрирани		
		Регистрирани	На 1000 души от населението	Относителен дял	Регистрирани	На 1000 души от населението	Относителен дял
	ОБЩО I – XIX клас	238 148	1998.1		95 430	800.7	
XIX	Травми, отравяния и някои други последици от въздействието на външни причини	9 693	80.5	5	5 284	43.9	6.7

2.6 Захарен диабет

Диабетът е тежко ендокринно заболяване, протичащо хронично и водещо до тежки усложнения, засягащи всички органи и системи – полиневропатия, нефропатия и ретинопатия, определят това заболяване като социално-значимо и инвалидизиращо.

1. Броят на регистрираните с диабет лица в област Перник за 2020 г. са 8 493 души, което бележи намаление спрямо предходната 2019г. с 638 души.
2. През 2020 г. няма регистрирани деца с диабет.

Таблица №29

	2018г.		2019 г.		2020г.	
		на 100 х.		на 100 х.		на 100 х.
Регистрирани с диабет	8 324	6 886.2	9 131	7 660.9	8 493	7 052.5
От тях – новорегистрирани:	1 104	913.3	714	599	925	768.1
Деца	1	5.6	0	0	0	0

2.7 Психични разстройства.

Рискови фактори – алкохолизъм, наркомания, не са етиологична причина, но много често отключват появата на психично заболяване.

Утежнената социално-икономическа обстановка, натрупването на психогенни фактори и психотравми, стрес, очертават тенденция за увеличаване честотата на психичните заболявания в областта.

- Общо регистрирани лица над 18 г. възраст с психични заболявания:
2010 г. – 5 733, от тях новорегистрирани – 2 657 души;
2011 г. – 7 243, от тях новорегистрирани – 2 543 души;
2012 г. – 7 852, от тях новорегистрирани – 2 211 души;
2013 г. – 7 389, от тях новорегистрирани – 2 166 души;
2014 г. – 6 492, от тях новорегистрирани – 1 624 души;
2015 г. – 6 045, от тях новорегистрирани – 1 829 души;
2016 г. – 5 827, от тях новорегистрирани – 1 849 души;
2017г. – 5 574, от тях новорегистрирани – 1 751 души;
2018г. - 5 752, от тях новорегистрирани – 1 665 души;
2019г. - 4 641, от тях новорегистрирани – 1 531 души;
2020г. – 3 529, от тях новорегистрирани – 1 023 души;

- Общо регистрирани лица до 18 г. възраст с психични заболявания:
2010 г. – 416, от тях новорегистрирани – 194 деца;
2011 г. – 396, от тях новорегистрирани – 241 деца;
2012 г. – 404, от тях новорегистрирани – 237 деца;
2013 г. – 471, от тях новорегистрирани – 288 деца;
2014 г. – 430, от тях новорегистрирани – 275 деца;
2015 г. – 626, от тях новорегистрирани – 303 деца;
2016 г. – 434, от тях новорегистрирани – 220 деца;
2017 г. – 379, от тях новорегистрирани – 194 деца;
2018 г. – 382, от тях новорегистрирани – 172 деца;
2019г. – 288, от тях новорегистрирани – 133 деца
2020г. – 286, от тях новорегистрирани – 160 деца

За 2020 г. лицата с психични заболявания са 3 529 души, като броят им намалява с 1 112 души от 2019 г. Новорегистрираните лица за 2020 г. са 1 023.

При лицата до 18 г. Възраст- през 2020 г. са регистрирани 286 случая, а новорегистрирани за 2020 г. са 160 души.

Подробните данни са съгласно таблици от № 25 до №29.

3. СЪСТОЯНИЕ НА СИСТЕМАТА ЗА МЕДИЦИНСКА ПОМОЩ

3.1 Първична извънболнична медицинска помощ

Населението в областта остава в условията на неравнопоставеност по отношение на достъпа до здравни услуги. Налице е концентриране на практиките в големите градове, недостиг на общопрактикуващи лекари в труднодостъпните и отдалечени райони и нежелание за обслужване на пациентите у дома, както и извън установеното време за амбулаторна дейност. Това затруднява достъпа на пациентите до медицинска помощ и натоварва системата за спешна помощ.

Към 31.12.2020 г. в Област Перник регистрираните лечебни заведения за първична извънболнична помощ са 181. Лечебните заведения, регистрирани от лекари като индивидуални практики са 66, а груповите практики са 6 с 16 работещи лекари в тях.

В гр. Перник и гр. Радомир са регистрирани 90 % от практиките за първична медицинска помощ.

Лечебни заведения за първична медицинска и дентална извънболнична помощ по общини в област Перник през 2020 г.

Таблица №30

община	Брой регистрирани в РЗИ (физ.лица)			
	В инд. Практики		В групови практики	
	лекари	дентални	лекари	дентални
1.Перник	45	87	16	20
В т.ч. в градовете	43	83	14	20
В селата	2	4	2	0
2.Радомир	10	8	0	3
В т.ч в градовете	9	7	0	3
В селата	1	1	0	0
3.Брезник	5	1	0	2
В т.ч в градовете	3	1	0	2
В селата	2	0	0	0
4.Трън	3	2	0	0
В т.ч. в градовете	3	2	0	0
В селата	0	0	0	0
5.Земен	2	1	0	0
В т.ч. в градовете	2	1	0	0
В селата	0	0	0	0
6.Ковачевци	1	1	0	3
В т.ч. в градовете	-	-	0	0
В селата	1	1	0	3
Област Перник	66	100	16	32

Съгласно утвърдената Национална здравна карта на Р България за 2018 г., необходимия брой лекари и лекари по дентална медицина в първичната извънболнична помощ за област Перник е:

Таблица №31

Специалност	Необходим брой лекари/лекари по дентална медицина	Осигуреност на 100 000 души
Обща медицина	83	67,06
Дентална медицина	124	100,19

За последните три години броя на лечебните заведения, оказващи първична извънболнична помощ в област Перник е почти непроменен.

Таблица №32

Видове ЛЗ	2018	2019	2020
ИП ПИМП	66	65	66
ИП ПИДП	102	101	100
ГП ПИМП	6	6	6
ГП ПИДП	9	9	9

Осигуреността на населението от областта е 7.0 ОПЛ на 10 000 души, като 1 (един) общопрактикуващ лекар обслужва 1 469 души. Най-висока е осигуреността в община Земен – 8.3 на 10 000 от населението, а най-ниска - в община Радомир – 5.3 на 10 000 души население.

Таблица №33

Област, Община	Население	Осигуреността на населението с ОПЛ на 10 000 души	Брой обслужвано население на 1 ОПЛ
Перник	120 426	6.8	1 469
Брезник	6 083	8.2	1 217
Земен	2 403	8.3	1 202
Ковачевци	1 496	6.7	1 496
Перник	87 683	7.0	1 437
Радомир	18 887	5.3	1 889
Трън	3 874	7.7	1 291

От общия брой общопрактикуващи лекари – 82 души с придобита специалност ”Обща медицина” са 44 лекари. Общопрактикуващи лекари с призната специалност „Вътрешни болести“, „Педиатрия“ и „Спешна медицина“ които, имат права по § 95 от ПЗР(преходни и заключителни разпоредби) към ЗИД(Закон за изменение и допълнение) на Закона за здравето са също 35.

3.2 Специализирана извънболнична медицинска помощ

Специализирана извънболнична медицинска помощ в областта се осъществява от 105 лечебни заведения. По вид лечебните заведения за специализирана медицинска помощ се разпределят:

1. Индивидуални практики за специализирана медицинска помощ - 70 бр.
2. Групови практики за специализирана медицинска помощ – 5 бр.
3. Медицински центрове – 9 бр.
4. Диагностично-консултативен център – 1 бр.
5. Дентален център – 1 бр
6. Медико-диагностични лаборатории – 4 бр.
7. Медико-технически лаборатории- 13 бр.
8. Хосписи – 2 бр.

Таблица №34

Видове ЛЗ	2018	2019	2020
ИПСМП	68	71	70
ИПСДП	0	0	0
ГПСМП	5	5	5
ГПСДП	0	0	0
МЦ	9	9	9
МДЦ	1	0	0
ДКЦ	1	1	1
ДЦ	1	1	1
МДЛ	3	4	4
МТЛ	13	13	13
Хоспис	2	2	2
Област Перник	103	106	105

Регистрирани лечебни заведения за специализирана медицинска помощ има в гр. Перник и гр. Радомир. В общините Брезник, Трън, Земен и Ковачевци няма регистрирани практики за осъществяване на специализирана медицинска помощ.

**Лечебни заведения за специализирана извънболнична помощ
по общини за 2020 г.**

Таблица №35

Община	ИПСМП	ИПСДП	ГПСМП	ГПСДП	МЦ	ДЦ	МДЦ	ДКЦ	МДЛ	МТЛ	Хосписи
Перник	64	0	5	0	8	1	0	1	4	11	2
Радомир	6	0	0	0	1	0	0	0	0	2	0
Брезник	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Трън	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Земен	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ковачевци	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Област Перник	70	0	5	0	9	1	0	1	4	13	2

Брой практикуващи лекари по специалности за 2020 г.

Таблица №36

СПЕЦИАЛНОСТ	Практикуващи в ИБМП	Практикуващи в ЛЗБП	ОБЩО	Осигуреност на 100 хил. души население
ЛЕКАРИ ПО КЛИНИЧНИ СПЕЦИАЛНОСТИ				
АКУШЕРСТВО И ГИНЕКОЛОГИЯ	7	7	14	22,6
АНЕСТЕЗИОЛОГИЯ И ИНТЕНЗИВНО ЛЕЧЕНИЕ	0	9	9	7,5
ВЪТРЕШНИ БОЛЕСТИ	4	19	23	19,1
ГАСТРОЕНТЕРОЛОГИЯ	1	3	4	3,3
ЕНДОКРИНОЛОГИЯ И БОЛЕСТИ НА ОБМЯНАТА	7	2	9	7,5
ИНФЕКЦИОЗНИ БОЛЕСТИ	2	3	5	4,2
КАРДИОЛОГИЯ	10	9	19	15,8
КЛИНИЧНА АЛЕРГОЛОГИЯ	1	0	1	0,8
КЛИНИЧНА ТОКСИКОЛОГИЯ			-	-
КЛИНИЧНА ХЕМАТОЛОГИЯ			-	-
КОЖНИ И ВЕНЕРИЧЕСКИ БОЛЕСТИ	2	2	4	3,3
МЕДИЦИНСКА ОНКОЛОГИЯ			-	-

МЕДИЦИНСКА ПАРАЗИТОЛОГИЯ			-	-
НЕРВНИ БОЛЕСТИ	16	7	23	19,1
НЕФРОЛОГИЯ		2	2	1,6
ОРТОПЕДИЯ И ТРАВМАТОЛОГИЯ	10	6	16	13,2
ОЧНИ БОЛЕСТИ	8	4	12	10,0
ПНЕВМОЛОГИЯ И ФТИЗИАТРИЯ	4	4	8	6,6
ПСИХИАТРИЯ	6	5	11	9,1
РЕВМАТОЛОГИЯ	1		1	0,8
УРОЛОГИЯ	3	5	8	6,6
УШНО-НОСНО-ГЪРЛЕНИ БОЛЕСТИ	6	3	9	7,5
ФИЗИКАЛНА И РЕХАБИЛИТАЦИОННА МЕДИЦИНА	3	3	6	5,0
ГРЪДНА ХИРУРГИЯ			-	-
НЕВРОХИРУРГИЯ	0	1	1	0,8
СЪДОВА ХИРУРГИЯ, АНГИОЛОГИЯ	1	0	1	0,8
ХИРУРГИЯ	8	10	18	15,0
ПЕДИАТРИЯ	5	6	11	9,1
ЛЕКАРИ, ОСЪЩЕСТВЯВАЩИ МЕДИКО-ДИАГНОСТИЧНИ ДЕЙНОСТИ ПО СПЕЦИАЛНОСТИ				
ВИРУСОЛОГИЯ		1	1	0,8
КЛИНИЧНА ИМУНОЛОГИЯ				
ТРАНСФУЗИОННА ХЕМАТОЛОГИЯ ИМУНОХЕМАТОЛОГИЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ	0	1	1	0,8
КЛИНИЧНА ЛАБОРАТОРИЯ	3	3	6	5,0
КЛИНИЧНА МИКРОБИОЛОГИЯ	1	1	2	1,6
МЕДИЦИНСКА ПАРАЗИТОЛОГИЯ			-	-
ОБЩА И КЛИНИЧНА ПАТОЛОГИЯ		1	1	0,8
ОБРАЗНА ДИАГНОСТИКА	5	6	11	9,1

По данни от годишните отчети за дейността на лечебните заведения през 2020г. най-висока обръщаемост е регистрирана при специалистите:

1. Кардиолози – 41 757
2. Акушер-гинеколози – 18 132
3. Интернисти – 21 140
4. Невролози – 21 293
5. Офталмолози – 12 433
6. Ортопедо-травматолози – 16 384
7. Ендокринолози – 10 188

Таблица №37

Област Перник	Общо						
	Посещения в амбулаторията при специалисти през 2020г.						Посещения по домовете
	Всичко	На 1 жител	в това число				
			деца до 17 год.	На 1 дете	Профил активни	от тях деца до 17 год.	
общо	175 064	1.5	10 522	0.6	4 319	211	206
интернисти	21 140	0.2	384	0.02	0	0	0
гастроентеролози	2 128	0.02	3	0.0002	0	0	0
ендокринолози	10 188	0.08	242	0.01	10	0	3
кардиолози	41 757	0.3	16	0.0009	16	0	3
ревматолози	326	0.003	0	0	0	0	0
пневмофтизиатри	1 382	0.01	5	0.0003	0	0	0
нефролози	379	0.003	0	0	0	0	0
хематолози	0	0	0	0	0	0	0
алерголози	1 230	0.01	10	0.0006	0	0	0
педиатри	4 808	0.04	4 340	0.2	0	0	0
хирурзи	5 921	0.05	527	0.03	104	0	53
ортопедотравматолози	16 384	0.1	1 557	0.09	0	0	2
уролози	2 606	0.02	59	0.003	0	0	0
неврохирурзи	0	0	0	0	0	0	0
акушер-гинеколози	18 132	0.2	458	0.03	4 069	107	0
инфекционисти	74	0.0006	0	0	0	0	0
оториноларинголози	5 534	0.05	756	0.04	0	0	0
офталмолози	12 433	0.1	1 505	0.08	104	104	

невролози	21 293	0.2	284	0.02	12	0	120
психиатри	3 523	0.03	54	0.003	4	0	23
дермато-венеролози	1 473	0.01	224	0.01	0	0	2
физиотерапевти	2 306	0.02	96	0.005	0	0	0
други	2 047	0.02	2	0.0001	0	0	0

Извършените рентгенови изследвания и процедури за 2020г. в лечебните заведения за извънболнична помощ са 45 181 бр.

Извършените лабораторни изследвания за 2020г. са 450 236 бр., от тях: клинично-лабораторни – 445 958 бр.

В малките общини на област Перник няма действащи лаборатории и други медико-диагностични структури. Затова е затруднено извършването на изследвания , необходими за диагностициране и профилактика на заболяванията и пациентите често не търсят навреме медицинска помощ.

Подробните данни са според таблици от №30 до №37.

В извънболничната помощ на областта специализирана дентална помощ се оказва в един дентален център. Четирима са лекарите по дентална медицина със специалност „Детска дентална медицина“, а шест със специалност „Орална хирургия“.

Таблица №38

СПЕЦИАЛНОСТ	Практикуващи само в ИМП	Практикуващи и в ЛЗБП	ОБЩО	Осигуреност на 100 хил. души население	Необходим брой лекари специалисти (Приложение 29 от НЗК 2018)
ЛЕКАРИ ПО ДЕНТАЛНА МЕДИЦИНА ПО СПЕЦИАЛНОСТИ					
ОРТОДОНТИЯ	3		3	2,5	1
ПРОТЕТИЧНА ДЕНТАЛНА МЕДИЦИНА			-	-	2
ПАРОДОНТОЛОГИЯ И ЗАБОЛЯВАНИЯ НА ОРАЛНАТА ЛИГАВИЦА			-	-	4
ДЕТСКА ДЕНТАЛНА МЕДИЦИНА	4		4	3,3	7
ОПЕРАТИВНО ЗЪБОЛЕЧЕНИЕ И ЕНДОДОНТИЯ			-	-	6
ОРАЛНА ХИРУРГИЯ	6		6	5	6
ОБЩ БРОЙ ЛДМ	13	-	13	10,8	26

4. БОЛНИЧНА МЕДИЦИНСКА ПОМОЩ

Лечебните заведения за болнична помощ в област Перник са четири броя:

1. МБАЛ „Рахила Ангелова” АД гр. Перник с 294 легла, разпределени по различни профили в 16 отделения. В спешно отделение на болницата има 5 кушетки за краткосрочен престой;
2. СБАЛББ ЕООД гр. Перник с 65 легла, от тях 15 фтизиатрични и 50 за обща белодробна патология;
3. СБПЛР ЕООД с 60 легла, от тях 50 бр. за физиотерапия и рехабилитация и 10 бр. за продължително лечение;
4. СБАЛК „Свети Георги - Перник” ООД с 28 легла, като 22 бр. са кардиологични и 6 бр. за интензивно лечение.

През стационара на МБАЛ”Р. Ангелова”АД за 2020 г. са преминали 9 678 болни, със 3 292 по-малко в сравнение с 2019 г.

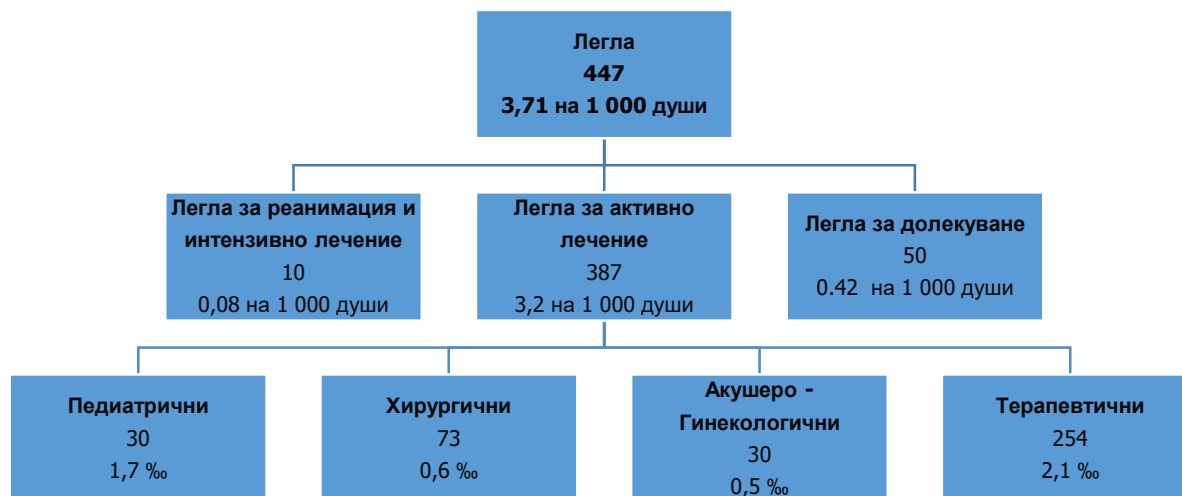
През стационара на СБАЛББ ЕООД-ПЕРНИК за 2020 г. са преминали 1 291 болни, което е с 477 по-малко от 2019 г.

През стационара на СБПЛР ЕООД-ПЕРНИК за 2020 г. са преминали 736 болни, което е с 192 по-малко от 2019 г.

През стационара на СБАЛК”Свети Георги”ООД за 2020 г. са преминали 1 030 болни, което е с 142 по-малко от 2019 г.

Подробни данни съгласно таблици №39 и №40.

Общият извод е, че болниците осъществяват адекватна на потребностите на населението дейност, за по-нататъшно оптимизиране на дейността, е необходим ефективен мениджмънт и стриктен финансов контрол

Деятность на стационарите на болничните лечебни заведения

Таблица №39

Видове заведения	2019г.									
	Легла средногодишен брой	Постъпили болни	Изписани болни	Умрели	Преминали болни	Проведени леглодни	Използваемост на леглата (дни)	Оборот на леглата	Среден престой на 1 лекуван болен	Леталитет (%)
Общо	447	16 676	16 127	566	16 838	92 411	207	38	5,5	3,5
МБАЛ-„Р.Ангелова”АД ПЕРНИК	294	12 867	12 377	492	12 970	64 913	221	44	5	3.8
СБАЛББ ЕООД-ПЕРНИК.	65	1 714	1 705	40	1 768	14 641	225	27	8.3	2.3
СБАЛК-„Св.Георги”ООД	28	1 167	1 154	13	1 172	2 754	98	42	2.3	1.1
СБДПР ЕООД – ПЕРНИК	60	928	891	21	928	10 103	168	15	10.9	2.3

Таблица №40

Видове заведения	2020г.									
	Легла средногодишен брой	Постъпили болни	Изписани болни	Умрели	Преминали болни	Проведени леглодни	Използваемост на леглата (дни)	Оборот на леглата	Среден престой на 1 лекуван болен	Леталитет (%)
Общо	450	17 185	16 632	554	17 348	94 038	209	39	5.5	3.3
МБАЛ-„Р.Ангелова”АД ПЕРНИК	294	9 577	9 068	510	9 678	52 017	176	33	5.4	5.3
СБАЛББ ЕООД-ПЕРНИК.	65	1 268	1 235	51	1 291	11 362	175	20	8.8	4.0
СБАЛК-„Св.Георги”ООД	28	1 025	1 005	21	1 030	2 301	82	37	2.2	2.0
СБДПР ЕООД – ПЕРНИК	60	720	709	22	736	9 549	159	12	13.0	3.0

5. СПЕШНА МЕДИЦИНСКА ПОМОЩ

Към 31.12.2020 г. в системата на спешната медицинска помощ в област Перник осъществяват дейност пет филиала на ЦСМП – Перник, Радомир, Трън, Земен, Брезник, които разполагат със 18 броя автомобили със специално предназначение.

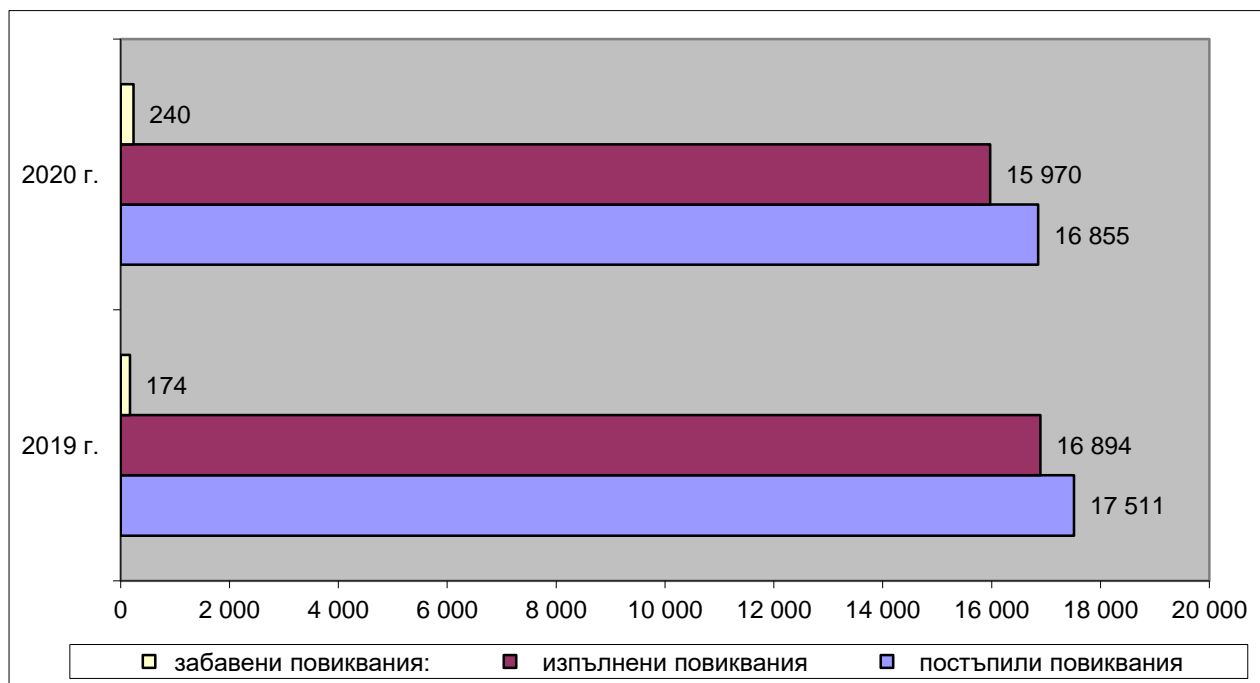
Като цяло системата на спешната медицинска помощ се оказва удобна, а за отдалечени населени места единствена алтернатива за получаване на медицинска помощ.

По щат лекарите в ЦСМП са 46, като заети през 2020г. са били 41 длъжности. С призната специалност са 18 лекари. Със специалност „Спешна медицина” – 2 лекари. Персоналът по здравни грижи / фелдшери, акушерки, медицински сестри/ - 54 души; шофьори – 54 души; санитарни – 9 души. От общо утвърдените по щат 173 длъжности, заети през 2020г. са 168 длъжности.

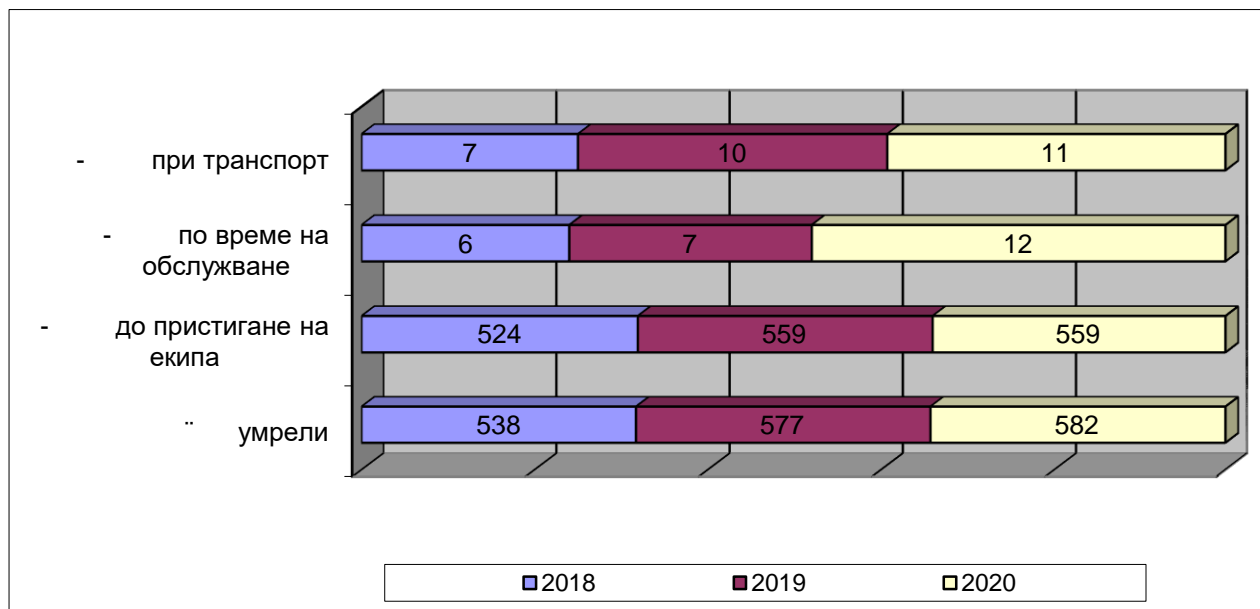
ДЕЙНОСТ НА ЦСМП

Таблица №41

	2019г.	2020г.
◆ Постъпили повиквания	17 511	16 855
◆ Изпълнени повиквания	16 894	15 970
От тях: за спешна мед.помощ	14 150	13 084
за неотложна мед.помощ	2 343	2 028
за санитарен транспорт	401	858
◆ Забавени повиквания:	174	240
- от оператора	0	0
- от екипите	174	240
◆ Безрезултатни изпълнени	442	660
◆ Умрели	577	582
- до пристигане на екипа	559	559
- по време на обслужване	7	12
- при транспорт	10	11
◆ Общ брой обслужени пациенти - при изпълнените повиквания	30 372	26 952
От тях: брой деца 0-17 г.	16 523	15 310
	1 550	1 419
◆ Персонал – общ брой	173	173
От тях: лекари	46	46
фелдшери	15	17
мед.сестри	31	31
акушерки	6	6
◆ Амбулаторни прегледи	13 849	11 642
◆ Транспортни средства	19	16

Фиг.10 Брой постъпили, изпълнени и забавени повиквания от ЦСМП за период (2019г.-2020г.)

Фиг.11 Брой умрели, от тях: до пристигане на екипа, по време на обслужването и при транспорт - тригодишен период(2018г.-2020г.)

6. МЕДИЦИНСКА ЕКСПЕРТИЗА

Неразделна част от диагностично-лечебната дейност на лечебните заведения е медицинската експертиза. В област Перник тя се извършва от лекуващи лекари, ЛКК и ТЕЛК.

Определените със заповеди на Директора на РЗИ гр. Перник ЛКК за 2020 г. са 33 бр. в община Перник и 1 бр. в община Радомир. В областта функционират 7 общи ЛКК и 27 специализирани ЛКК. Общите ЛКК са разкрити в извънболничната помощ. От специализираните ЛКК 24 са в болничната помощ и 3 ЛКК - в извънболничната помощ.

В областта са разкрити два състава на ТЕЛК, които се произнасят по случаи с общи заболявания. Случаи по профил психични, очни и белодробни болести се разглеждат от ТЕЛК в присъствие на специалист по изброените профили, след изменение на нормативната уредба.

Недостигът на медицински специалисти за цялата област Перник е причина за невъзможността да се подсигурят достатъчно лекари в ТЕЛК. Поради тези обстоятелства ТЕЛК гр. Перник не спазва тримесечния нормативен срок за освидетелстване и преосвидетелстване на лицата.

Издадените експертни решения, за 2020г. са – 5 897 бр.

В РКМЕ се входират молби от граждани за освидетелстване, преосвидетелстване и временна неработоспособност от ТЕЛК, както следва: За 2018 г. – 3 567 бр.; За 2019 г. – 3 741 бр.; За 2020 г. – 3 741 бр.;

7. АПТЕЧНА МРЕЖА

В област Перник функционират 50 броя аптеки. От тях с наркотични вещества работят 23 броя – 20 бр. в гр. Перник; 3 бр. в гр. Радомир и една аптека в гр.Трън. Три от аптеките са болнични и една от тях работи с наркотични вещества. В гр. Радомир има разкрит склад за търговия на едро с лекарствени продукти, а в гр. Земен - дрогерия.

Лечебно заведение за извънболнична помощ, регистрирано в гр. Земен, притежава Разрешение за съхранение и продажба на лекарствени продукти в съответствие с разпоредбите на Наредба № 5 от 2011 г. за условията и реда на получаване на разрешение за съхранение и продажба на лекарствени продукти от лекари и лекари по дентална медицина и снабдяването им с лекарствени продукти.

Таблица №42

	Общ брой аптеки	Брой наркотични аптеки	Брой маг.-фармацевти	Брой пом.фармацевти	Брой друг персонал
Гр. Перник	42	19	72	44	49
Гр. Радомир	4	3	7	6	5
Гр. Брезник	2	-	2	2	1
Гр. Трън	1	1	1	1	1
Гр. Земен	-	-	-	-	-
Гр. Батановци	1	-	1	-	-
Всичко:	50	23	83	53	56

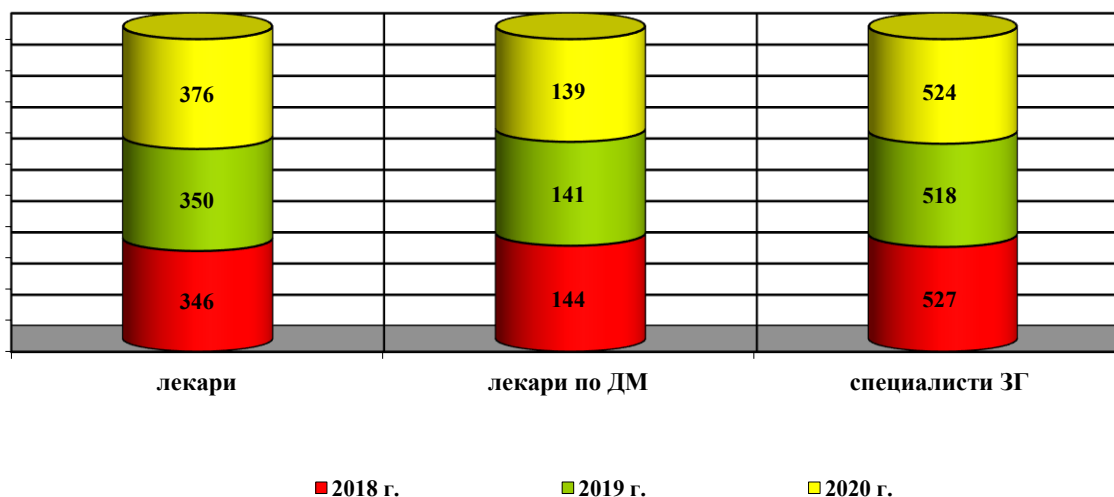
8. ОСИГУРЕНОСТ НА РЕГИОНАЛНАТА ЗДРАВНА МРЕЖА С ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ

Решаваща роля за ефективното функциониране на здравната система е развитието и управлението на човешките ресурси. В нея са ангажирани голям брой медицински специалисти, както и друг технически и помощен персонал. В област Перник се засилва недостигът на медицински кадри, което за в бъдеще ще се отрази на качеството на медицинското обслужване и ще бъде причина за увеличаване на нивата на заболяемост и смъртност в региона.

Медицински персонал /физически лица/ в лечебните и здравни заведения в Област Перник към 31.12.2020 г.

Таблица №43

Година	2018 г.	2019 г.	2020г.
Лекари	346	350	376
Лекари по дентална медицина	144	141	139
Специалисти по здравни грижи	527	518	524
в т.ч. :			
фелдшери	18	18	20
акушерки	31	30	29
медицински сестри	377	370	372
Лаборанти (клинични и рентгенови)	56	58	58
Друг персонал	483	474	489

Фиг.12 Лекари, лекари по дентална медицина и специалисти по здравни грижи (физ.лица) в област Перник – 2018-2020 г.

SWOT АНАЛИЗ

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
Висококвалифициран медицински персонал с богат професионален опит, работещ в лечебните заведения	Неравномерно разпределение на лечебните заведения и структури в областта
Наличие на достатъчни по брой и вид лечебни заведения	Недостатъчност на лекари-специалисти в болничната помощ за сметка на по-голям брой лекари - специалисти в извън болничната медицинска помощ.
Осигурени възможности за консултации на пациентите във всички медицински профили	Слаба взаимовръзка и координация между първичната медицинска помощ (лични лекари), специализираната медицинска помощ, болнична помощ и спешната помощ.
Наличие на предпоставки за своевременност, достатъчност и добро качество на медицинските услуги.	Текучество и недостиг на специалисти по здравни грижи.
Благоприятно географско разположение – близост до София и достъп до високо технологични диагностични и терапевтични методи и апаратура.	Конкуренция на други здравни и лечебни структури.
БЛАГОПРИЯТНИ ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
Планиране и осигуряване на медицински специалисти в дългосрочен план, съобразно потребностите на населението от определена здравна помощ.	Влошаване все повече на здравно-демографския статус на населението. Висока средна възраст на медицинския персонал.
Развиване на дейностите, свързани с продължително лечение и рехабилитация.	Повишаване на заболяемостта и хронифициране на заболяванията, води до състояния на трайна неработоспособност.
Разширяване възможностите за достъп на населението от малките и отдалечени населени места и неблагоприятните райони до специализирана медицинска помощ.	Увеличаващият се брой на уязвимите групи с рисково поведение и маргинализацията, свързана с ниво на образование, доходи, етнос и др.
Повишаване относителния дял на доброволното здравно осигуряване като допълнително финансиране.	Изтичане на лекари специалисти извън областта и страната.
Положителна акредитационна оценка на лечебните заведения за болнична помощ и възможност да са бази за обучение на лекари специалисти.	Висок процент на лицата с прекъснати здравноосигурителни права.

Заклучение:

1. Населението на областта се увеличава, което се дължи на механичен прираст / разлика между имиграция и емиграция/;
2. Възрастовата структура на област Перник се характеризира като регресивен тип, намираща се във фазата на демографско стареене.
3. Неравномерно разпределение на лечебните заведения за извънболнична помощ;
4. Недостиг на медицински кадри;
5. Увеличаваща се заболяемост сред населението, като водещи причини са болестите на дихателната система и болестите на кръвообращението;
6. Високо ниво на преждевременна смъртност;
7. Снижаваща се раждаемост;

Във връзка с изложените факти, като предложение за решаването на проблемите и недостатъците посочени по-горе, е да бъде извършена актуализация и промяна на нормативната уредба, свързана със здравеопазването и социалната политика.